

A

Celldömölki Városi Általános Iskola

Pedagógiai Programja

Somogyi Ákos
mb. igazgató

Hatályos:

2024. szeptember 02-től.

Celldömölki Városi Általános Iskola

☒ 9500 Celldömölk, Árpád u. 34.

☎: 06/95-420-218, : FAX: 06/95-521-035

✉: celliskola@celliskola.hu

🌐 www.celliskola.hu

„Az óvodáinknak, iskoláinknak nem bajnokképző tanfolyamoknak kellene lenniük, nem hiszem, hogy egy iskola versenytálló kellene legyen, ahol egyetlen dolog számít, az individuális eredmények, a sikerek, hanem az életre felkészítő, az életnek szerves részét alkotó terek, ahol egy reális világba kilépésre készítjük fel a gyermekeinket.”

Böjte Csaba

Bevezetés

Jelen programunk megfogalmazásakor – a törvényi kötelezettségen túl – az a cél vezérelt bennünket, hogy céljaink, törekvéseink, követelményeink és a mindennapok gyakorlatát meghatározó, szabályozó belső törvényeink egyértelmű megfogalmazásával és nyilvánosságra hozatalával tovább növeljük közös ügyünk, a ránk bízott gyermekek nevelésének és oktatásának eredményességét. Célunk, hogy diákjaink kiegyensúlyozottak legyenek, az embert tisztelő, megújulni és továbbfejlődni képes, értékes fiatalokká váljanak. Intézményünk legfontosabb feladata, hogy a tudás megalapozása mellett a tanulók személyiségének fejlődését a lehető legjobban segítse.

Intézményünket a nyitottság jellemzi. Nemcsak a tanulni vágyó diákokat, volt tanítványokat, szüleiket, hanem a városban és kistérségben élő embereket is szívesen fogadjuk.

Hagyományainkat megőrizve, korunk új követelményeihez igazodva kívánjuk felkészíteni tanítványainkat arra, hogy a jövő embereként is boldoguljanak, közösségük számára értékes, egyénileg pedig eredményes életvezetésre legyenek képesek.

Valljuk, hogy *„Meg kell tanítani a gyerekeknek azt, hogy önmagáért élvezzék a tanulást, ne csak azért, hogy jó jegyeket kapjanak. Azok a gyerekek, akik élvezik a kihívások legyőzését, felnőtt életükben is keresni fogják a kihívást jelentő helyzeteket. Nagyobb valószínűséggel ragadnak meg új lehetőségeket, keresnek új módszereket, dolgoznak olyan feladatokon, amelyeknek nincs egyértelmű megoldása, és ösztönöznek másokat arra, hogy nehéz problémákon dolgozzanak.”*¹

---

¹ Csíkszentmihályi Mihály

A Pedagógiai program felülvizsgálatának jogszabályi háttere:

- 2011. évi CXCV törvény a köznevelésről
- 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 229/2012.(VIII.28) Kormányrendelet A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

TARTALOMJEGYZÉK

1. Iskolánk nevelési programja	7
1.1. Iskolánk szellemisége	7
1.2. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
Fejlesztési területekről - nevelési célokról általánosságban	8
Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek	12
Az eredményes tanulás segítésének elvei	13
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
KOMPLEX ALAPPROGRAM	19
Szervezeti kultúránk	33
A nem hagyományos oktatási módszereink	35
1.3. Az egészségfejlesztéssel és a környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	37
1.3.1. Az iskolai egészségnevelési és környezeti nevelési elvei, programjai	37
1.3.2. Az iskolai egészségfejlesztési program – az Egészséges Magyarország 2014-2020” című stratégiával és az Alaptörvénnyel összhangban – a következő alapelveket fogalmazza meg: ..	39
Az iskolai egészségfejlesztési program célkitűzései, várható eredményei:.....	39
1.3.4. Az iskolai egészségfejlesztési program részterületei:.....	40
1.3.5. Az iskolai egészségfejlesztési program egészségfejlesztő munkacsoportjának összetétele, feladatai:.....	42
1.3.6. Tevékenységek.....	43
1.4. Az elsősegélynyújtási ismeretek oktatásának célja és keretei:	50
1.5. Természettudományos nevelés	51
1.6. Környezeti nevelés.....	54
1.7. A Teljeskörű egészségfejlesztési program (TIE) alaptevékenységeit kiegészítő tevékenységek 55	55
1.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	56
1.9. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	57
1.9.1. A TANÍTÁSI ÓRÁN MEGVALÓSÍTHATÓ KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATOK:	57
1.9.2. AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATAI:	57
1.9.3. A DIÁKÖNKORMÁNYZATI MUNKA KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATAI:	57
1.9.4. A SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATAI:	58
1.10. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	58
1.10.1. A PEDAGÓGUSOK LEGFONTOSABB HELYI FELADATAI:	58
1.10.2. AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE:	60
1.10.3. Iskolapszichológus.....	61
1.11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	63
1.11.1. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását segítő program	63
1.11.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	67
1.11.3. A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel, rendellenességekkel küzdők segítése.....	67
1.11.4. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	68
1.11.5. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása	70
1.11.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	76
1.12. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	77
1.13. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az iskola partnerei kapcsolattartásának formái.....	78
1.13.1. A szülői házzal való közvetlen kapcsolattartás formái, tartalma	80
1.13.2. A tanulókkal való együttműködés formái:	80
1.13.3. A tanári együttműködés formái	81
1.13.4. Partneri kapcsolatok.....	83
1.14. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata.....	84

A vizsgaszabályzat célja:	84
1.14.1. Általános szabályok:	85
1.14.2. Osztályozóvizsga:	85
1.14.3. Különbözeti vizsga:	86
1.14.4. Javítóvizsga:	86
1.14.5. Pótló vizsga:	87
1.14.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga:	87
1.14.7. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei:	88
1.14.8. Írásbeli vizsgák általános szabályai:	88
1.14.9. A szóbeli vizsga általános szabályai:	89
1.14.10. Gyakorlati vizsga általános szabályai:	89
1.14.11. Az egyes tantárgyak vizsgáinak részei:	90
1.15. A felvétel, valamint a tanuló átvételének szabályai	90
A felvételi eljárás különös szabályai	91
2. A Celldömölki Városi Általános Iskola helyi tanterve	93
2.1. Tantárgyak óraszámjai az egyes évfolyamokon	93
2.2. A szabadon tervezhető óraszámok felhasználása iskolánkban	94
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	96
2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	97
A KULCSKOMPETENCIÁK	97
1-2. évfolyamokon folyó nevelő-oktató munka feladatai:	104
5-6. évfolyamokon folyó nevelő-oktató munka feladatai:	106
7-8. évfolyamokon folyó nevelő-oktató munka feladatai:	106
2.5. A köznevelési rendszer egyes feladataira vonatkozó külön szabályok	107
A mindennapos testnevelés	107
Az etika / hit- és erkölcstan tantárgyak oktatására vonatkozó szabályok	107
Természettudományos nevelés	108
A mindennapos művészeti nevelés	108
Az idegennyelv-oktatás	108
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei	109
2.6. A kötelezően választandó, illetve választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	110
Kötelezően választandó tantárgyak:	110
Választható tantárgyak:	110
Pedagógusválasztás:	110
A választás felmérése:	110
2.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai és elvei, valamint a tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	111
2.7.1. Az értékelés	111
2.7.2. Az értékelés alkalmazott típusai	113
2.7.3. Egyéni fejlesztési terv	114
Szöveges értékelés	115
2.7.4. Értékelés érdemjeggyel, osztályzattal	122
2.7.5. AZ ÉRTÉKELÉSRE AZ ALÁBBI MÓDSZEREKET ALKALMAZZUK:	123
2.7.6. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI.	130
2.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	130
2.8.1. Magyar nyelv és irodalom csoportok kialakításának elvei:	131
2.8.2. Idegen nyelvi csoportok kialakításának alapelvei:	131
2.8.3. Informatikacsoportok kialakításának alapelvei:	131
2.8.4. Testneveléscsoportok kialakításának alapelvei:	132
2.8.5. Rehabilitációs csoportok kialakításának alapelvei:	132

2.8.6. A tanórán kívüli foglalkozások:.....	132
2.8.7. Az egyéb foglalkozásokra vonatkozó általános szabályok:.....	132
2.9. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó, jutalmazásával összefüggő elvek.....	134
2.9.1. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése és minősítése.....	134
2.9.2. A tanulók jutalmazásának szempontjai.....	138
2.10. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	140
2.11. A pedagógiai program módosítása	141
2.12. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	141
3. Mellékletek	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

1. ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA

1.1. ISKOLÁNK SZELLEMISÉGE

Iskolánk évszázados hagyományokkal rendelkező köznevelési intézmény. Fenntartója a Sárvári Tankerületi Központ.

Jogelődjeink a kezdetektől azért jöttek létre és működtek, hogy Celldömölk közoktatását szolgálják. Az idők folyamán beiskolázási körzetünk megnőtt, ma 13 településről járnak intézményünkbe tanulók. Ebben a szervezeti formában 2007. óta neveljük, tanítjuk a hozzánk járó diákokat.

A nevelési-oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.

Hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően azt a célt tűztük magunk elé, hogy sikeresen legyünk a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében. Feladatunk továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célunk továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal hozzájáruljunk ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

1.2. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Fontos szerepet szánunk az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak, a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez tartozók öntudatának ápolását is. Kiemelten kezeljük az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartjuk azokat a tartalmakat, amelyek Európához tartozásunkat erősítik.

Az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért az iskolának megteremtjük azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

Arra ösztönzünk tanítványt és tanárt egyaránt, hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen, ennél fogva egyensúlyra törekszünk a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között.

Ahhoz, hogy egy ország polgárai szót értsenek egymással, szükséges, hogy létezzék olyan közös műveltséganyag, amelynek ismerete minden felnőtt állampolgárról feltételezhető. Ez az a közös nyelv, amelyen a nemzetek közötti párbeszéd a kölcsönös megértés és tisztelet jegyében folytatható.

Pedagógiai Programunkban meghatározzuk az elsajátítandó műveltség tartalmakat, az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, a tanulók heti és napi terhelhetőségét, az alpműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait.

FEJLESZTÉSI TERÜLETEKRŐL - NEVELÉSI CÉLOKRÓL ÁLTALÁNOSÁGBAN

A fejlesztési területek - nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek - összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel - egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmába;

- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg Európa történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Iskolánk megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítjuk a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatjuk a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárásokkal.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a

stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Az iskola ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való

ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

EGYSÉGESSÉG ÉS DIFFERENCIÁLÁS, MÓDSZERTANI ALAPELVEK

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az

olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot - a tanuló szükségleteinek megfelelően - közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

AZ EREDMÉNYES TANULÁS SEGÍTÉSÉNEK ELVEI

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszíneként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata - a közös célt szem előtt tartva - a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszédre alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden igazgató és pedagógus állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és

településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai szintereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételével egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a

szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába szükséges beillesztenie.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulást támogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

Az értékelés az 1. évfolyamot követően az iskola pedagógiai programjában rögzített módon, a jogszabályoknak megfelelően történik.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A személyiségfejlesztés csak a személyiség megismerésével, az ismertté vált egyéni sajátosságok, képességek, készségek figyelembevételével valósítható meg. Egyrészt a lehető legmélyebben meg kell ismerni a tanulókat, másrészt fel kell készíteni a diákokat arra, hogy önmagukat is megismerjék, képessé váljanak önmaguk alakítására is.

A személyiségfejlesztésben, az önkép kialakításában, a kreativitás, a problémamegoldó képesség fejlesztésében, a csoportba való beilleszkedésben az osztálynak, mint közösségnek elsődleges szerepe van. A

közösség a jellemformálásban, a veszélyeztetett helyzetben lévő tanulók védelmében az osztályfőnök, az iskolavédőnő, gyermekjóléti szolgálat által kirendelt iskolai szociális munkással, a szülővel együttműködve gondoskodik a tanuló személyiségének fejlesztésében nevelés, oktatás keretében.

Helyi tantervünk célrendszere életkor-specifikusan megfogalmazza azon személyiségvonásokat, amelyek fejlesztésében a program részt vállal. A célrendszer a fejlesztendő személyiségvonások hierarchikusan rendezett együttese.

Pedagógiai tevékenységünk középpontjában a gyermeki tehetség, képesség sokoldalú kibontakoztatása, a felelős gondolkodás, szociális érzékenység áll.

Célunk, olyan fiatalok nevelése, akiknek önmegvalósítása számukra pozitív életszemléletet, másokban társadalmi elégedettséget eredményez.

A tanulói személyiség erejének, épségének növelése, a minden emberben benne rejlő fejlődési lehetőségek minél teljesebb megvalósulásának, a tanulói személyiség teljes körű kibontakoztatásának segítése, konkrétan:

- Gyermekközpontú tanári gondolkodás és magatartás.
- Kudarctűrő, sikerre vágyó, s ennek érdekében tenni akaró, életvidám, közösségben is gondolkodó diák és tanár eszménye érvényesüljön.
- Szervezett képzéssel és önképzéssel biztosított tájékozottság, sokoldalúság.
- A személyes pozitív példamutatás mind a munkában, mind a hétköznapi kapcsolatok területén érvényesüljön.
- Önálló értékrend, világnézet kialakítását elősegítő nyitott, személyes kapcsolatokra, oktatási, ellenőrzési módszerre törekvő általános tanári magatartás.
- A tanulót egyszerre saját személyiségéhez (képességeihez) és diáktársai teljesítményéhez egyaránt viszonyító tanári minősítés, az értékelés igazságossága, hatékonyabb munkára motiválása fejlődjön ki.
- Belülről motivált, önálló tevékenységre (ismeretszerzés, önképzés, önellenőrzés, önértékelés) képes tanulói, tanári személyiség érvényesülése; alkotói műhelyek: önképzőkör, kulturális produkciók, diákszínjátás biztosítása.
- A tanár-diák együttes tevékenységének folyamatát meghatározó kívánatos elvek:
  - közös gondolkodás (megbeszélés),

- egyéni munkálkodás irányainak kialakítása, megvitatása (tanulás, ismeretszerzés együttes gondolkodással),
- kölcsönös, közös megbeszélés, a tapasztalatok értékelése, hasznosítása.

KOMPLEX ALAPPROGRAM

A nevelő-oktató munka állandó megújulást kíván tőlünk. Ennek során új módszereket, technikákat vezetünk be, reményeink szerint eredményesebbé téve tevékenységünket.

A Komplex Alapprogram a 2020/2021-es tanévben került bevezetésre.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása.
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményező-készség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágható alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

3. Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;

- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.

- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szeregszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollal beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot.
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak.

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.

- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátítása.
- Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4. *Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:*

A program szakmai anyagai²:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. *További tanulást segítő eszközök:*

- Az intelligencia- és kreativitásfejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.

---

² <https://www.komplexalapprogram.hu/cms/tartalom/megtekint/kiadvanyok>

- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktívizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteltben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása,
- tanuló szabadságának biztosítása,
- tanulói viselkedés szabályozása,
- pozitív tanulási légkör biztosítása,
- csoportfolyamatok elősegítése.

6.2. Alkalmazott módszerek:

- 6.2.1.** A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A következő ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka,
- rétegmunka,
- teljesen egyénre szabott munka,
- részben egyénre szabott munka.

Párban folyó munka

- páros munka,
- tanuló párok munkája.

Csoportban végzett munka

- a kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka,
- KIP.

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés,
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer,
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka,
- csoportmunka,
- játék,
- szerepjáték (drámapedagógia),
- vita,
- kutató-felfedező módszer,
- kooperatív módszerek,
- projekt módszer,
- szituációs játékok.

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSÁGAI:

1. A Komplex Alaprogram alprogramjai:

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra,
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben,
- szabadidős mozgástevékenységek.

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértézi fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés,
- környezettudatosság (fenntarthatóság),
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek),
- életút-támogató pályaorientáció,
- család, párválasztás,
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés).

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén.
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása.
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között.
- Tanulásfejlesztés a művészetek révén.
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül.
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhöz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma:

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
  - Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése.
  - Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése.
  - Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba.
  - Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása .
- Játékstrukturált megközelítések:
  - Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
  - Logikai játékok, logisztorik.
  - Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok.
  - Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok.

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az alprogram célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma:

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések.
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat.
- IKT-műveltség.
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat.
- Digitális írástudás.
- IKT alapú óratervezés.
- Személyes tanulási környezet menedzselése.

2. *Komplex óra*

Komplex órák bevezetése a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tantárgy tananyagának kb. 30%-át (új ismeret) hordozzák. Az éves óraszámhoz viszonyítva 10-30%-a dolgozza fel az új ismeretek 30%-át. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és keresztantertvi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne,

- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához,
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám).

A Komplex órák felépítése

1. Ráhangelődés

A ráhangelődés biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés.
- Beszélgetés.
- Közös tevékenység/játék.
- Zárás.

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

2. „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

3. Házi feladat

Alsó tagozaton sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak, felsőben pedig írásbelit nem, csak szóbeli tanulnivalót. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a komplex órákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

4. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek.** Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe.** Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés,
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása.**

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztatóval (Kréta).

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETÉNEK

1. A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80 % -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ban azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, réteg-munka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
  - A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulás-szervezési eljárások.
- 10%-ban pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszámban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

SZERVEZETI KULTÚRÁNK

A szervezeti kultúra a szervezet tagjai által elfogadott, közösen értelmezett előfeltevések, értékek, meggyőződések, hiedelmek rendszere, amely által működik a szervezet. Ezeket a szervezet tagjai érvényesnek fogadják el, követik, s az új tagoknak is átadják, mint a problémák megoldásához segítő mintát, gondolkodási és magatartásmódot. Ezek az előfeltevések lényegében tudat alatt működnek. A kultúra jelentéssel ruházza fel a környezetet, ezáltal csökkenti annak bizonytalanságát, stabilizálja, segít tájékozódni abban,

mi a jó és mi a rossz, mi a fontos és mi a lényegtelen. A kultúra nélkül a szervezet tagja magára lenne hagyva a környezeti és a szervezeti jelenségek felismerésében, értelmezésében.

Iskolánkban hagyományosan az alábbi emléknapokat, ünnepélyeket tartjuk meg a tanév során:

- tanévnyitó ünnepély, elsősök köszöntése,
- október 6. – Aradi vértanúk emléknapja,
- október 23. – Nemzeti ünnep,
- karácsony,
- február 25. – A kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja,
- március 15. – Nemzeti ünnep,
- április 16. – Holokauszt áldozatainak emléknapja,
- június 4. – Nemzeti Összetartozás Napja,
- ballagás,
- tanévzáró ünnepély.

Az iskolai ünnepek két szempontból is fontosak a gyermekkori szocializációban:

- Hatással lehetnek a kollektív identitásokra. Az ünneplés révén a gyerekek az együvé tartozó (fizikailag vagy szimbolikusan jelen lévő) ünneplő közönség részévé válhatnak. Egyfajta beavatási szertartások ezek, a közösségbe való bevonódás alkalmi, amelyek sikerében vagy sikertelenségében a dramaturgiának, a verbális és vizuális üzeneteknek, a részvételnek, az esztétikai élménynek és nem utolsósorban az ünneplő közönségnek szánt szerepnek egyaránt jelentősége van.
- Hatással lehetnek a történelmi azonosságtudatra. Az iskolai nemzeti ünnepek a történelemoktatással együtt a történelmi emlékezet forrásai. Önazonosságunkban az emlékezet különböző formái (az önéletrajzi, a történelmi és a kollektív emlékezet) meghatározó szerepet játszanak. Az eredeti események megidézését és a jelenhez való kapcsolását a történelmi azonosságtudat egyik tényezőjének, a történelemhez vezető egyik útnak tekinthetjük. Az ünnepek a történelmi tudat konstrukciójának pillérei. Mivel az ünneplés egyúttal történelmi emlékezés is, rajta keresztül magához az eseményhez is kiépítjük személyes viszonyunkat.³

---

³ Szabó Ildikó: Nemzeti ünnepek az iskolában

Egyéb rendezvényeink

Rendezvényeink elsődleges célja, hogy tanulóinknak, családjaiknak és pedagógusainknak színvonalas, érdekes, tanulságos közös programokat biztosítsunk, amelyekkel oktatási tevékenységünk alapértékeit is közvetíteni tudjuk. Olyan elfoglaltságokat kínálunk, amelyek a különböző életkorú és érdeklődésű családtagok mindegyike számára vonzó, érdekes időtöltést jelenthet.

- **Diákönkormányzati nap – gyerek és családi nap**

Annak érdekében, hogy minden résztvevő jól érezze magát és sikerélményeket szerezhessen, a tevékenységeket életkor szerint differenciáljuk. A játékos feladatok között általában kézműves tevékenységek, tudományos kvízek, logikai, ügyességi játékok, számítógépes feladatok szerepelnek. A programok kiváló lehetőséget nyújtanak egy tartalmas családi nap kialakításához.

- **Tiéd a színpad, iskolai ki mit tud**

Rendezvényünk célja, hogy tanulóink bemutathassák művészeti tevékenységüket társaik, szülei, hozzátartozóik előtt.

Intézményünk megjelenése

Fontos, hogy tanulóink életkorukhoz, fejlettségükhöz, továbbá iskolai elfoglaltságukhoz igazodva, pedagógus felügyelete, szükség esetén irányítása mellett – a házirendben meghatározottak szerint – közreműködjenek saját környezetük alakításában és az általuk használt eszközök rendben tartásában, a tanítási órák, rendezvények előkészítésében, lezárásában. Megőrizzék, illetőleg az előírásoknak megfelelően kezeljék a rájuk bízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvják az iskola létesítményeit, felszereléseit, lehetőségük szerint akár bővítsék is.

Ennek egyik megnyilvánulása, hogy tanulóink aktívan részt vesznek osztálytermük, szaktantermeik és az iskola közösségi helyeinek dekorálásában, rendben tartásában. Ehhez az iskola lehetőségeihez mérten biztosítja a szükséges anyagokat. A dekorálást az osztályterekben az osztályfőnökök, a szaktanterekben a szaktanárok, a közösségi helyiségekben az igazgató által kijelölt személy irányítja, felügyeli.

A NEM HAGYOMÁNYOS OKTATÁSI MÓDSZEREINK

Tematikus informális és nem formális módszertanok intézményi használatának célja, hogy szélesítse a pedagógusok tanulószervezési és módszertani kultúráját és ezek alkalmazásával kedvező irányba befolyásolja a tanulók egyéni és közösségfejlődését. Az élményt nyújtó környezet megteremtésével és a tuda-

tosan tervezett tanórán kívüli tevékenységek hatására a tanulók ismeretei tovább bővülnek, problémamegoldó képességük, kritikai gondolkodásuk, alkotó képességük és közösségük fejlődjön. A nem formális alkalmak (tanórán kívüli tevékenységek) szervezése és tartalmi kidolgozása során a tanulók sokféleségére, egyediségére, a társas interakciókon keresztül történő egyéni kibontakoztatására helyezi a hangsúlyt. A személyiségfejlődést és a közösségek működését az élmény, tevékenység központú pedagógiai és a változatos módszerek, tanulásszervezési eljárások erősítik és mindezzel a tanulók bevonódását és motivációját erősítik magába az ismeretszerzési folyamatába is.

Fontos feladatunknak tekintjük a kulcskompetenciák megalapozását és az alapkészségek és alapképességek fejlesztését (mindez hasznosítható tudást, ismeretekbe ágyazott képességfejlesztést, az alkalmazáshoz szükséges attitűdök kialakítását jelenti).

Törekszünk az esélyegyenlőség érvényesítésére és a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítására.

Módszerek:

- kooperatív tanulás,
- projektmódszer, projekt alapú oktatás,
- egyéni foglalkoztatás, páros munka, csoportmunka,
- differenciált, személyre szabott tanulásszervezés, KIP,DFHT órák
- témahetek,
- pedagógiai diagnosztizálás,
- projektoktatás.

Az intézményben a témahetek tanórai keretekben valósulnak meg. Témájuk, tartalmuk és a kijelölt tanulócsoportok az éves munkatervben kerülnek rögzítésre.

A projekt az intézmény egészét átható tevékenységként valósul meg, alapvető tevékenységei tanórán kívül jelennek meg. Azokon a pontokon, ahol a projekt témája közvetlenül kapcsolódik a tanórai tevékenységekhez, a projekt tanórai keretek között valósul meg. A projekt témája és a résztvevő csoportok az éves munkatervben kerülnek rögzítésre.

Bevezettük a kompetencia alapú oktatást a TÁMOP 3.1.4. pályázat keretében. A kötelező fenntartási idő lejárta után a következő programokat folytatjuk:

- Kemenesalja őszbe öltözik projekt első és második évfolyamon,

- Ép testben ép lélek projekt a harmadik és negyedik évfolyamon,
- Celldömölk – A város, ahol élünk projekt hatodik évfolyamon,
- Környezetvédelem projekt hatodik évfolyamon,
- Egészségnevelési projektnap felső tagozaton,
- Karácsony témahét alsó tagozaton,
- Advent projekt a Tagiskolában,
- Sporttal a szenvedélyek ellen-Sághegy-kupa a Tagiskolában,
- Egészségnevelési délután a Tagiskolában.

Iskolánkban fentiekén túl a következő programok kerültek bevezetésre, illetve jelenleg is megtartjuk őket:

- Suliváró programok:
  - óvodás játszóház, oviklub,
- Pénz7 - pénzügyi és vállalkozói témahét.
- Digitális témahét.
- Fenntarthatósági témahéthez kapcsolódóan egy hetes projektet szervezünk.
- ÖKO Iskola Program.
- Határtalanul! Pályázat.
- Aktív Iskola

1.3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÉS A KÖRNYEZETI NEVELÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

1.3.1. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI, PROGRAMJAI

1.3.1.1. Környezeti nevelés:

A cél, olyan emberek nevelése, akik nyitottak a környezetük szépségeire, tudják azt értékelni, vele harmonikusan együtt élni.

Intézményünk 2016 decemberében elnyerte az Ökoiskola címet. Iskolánk az Ökoiskolák programja szerint alakítja munkatervét. Kijelölt cél, hogy a jövőben az Örökös Ökoiskola címet is elnyerje az intézmény.

Feladataink, céljaink:

- Szemléletformálás, környezettudatosságra nevelés, a fenntartható fejlődés elveinek érvényesítése.
- A környezet iránti tisztelet, felelősségteljes gondolkodás kialakítása.
- Minél több tanulót segíteni, hogy a képességeiknek megfelelően kapcsolódjanak be a környezetük értékeinek a megóvásába, gyarapításába.
- Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.
- Elősegíteni az egészséges életmód kialakítását.
- Ismerjék meg környezetüket szerezzenek tapasztalatokat a környezetükben végbemenő változásokról.
- Lehetővé tenni, hogy a szülők is részt vegyenek be az ökoiskolai tevékenységben.

Kiemelt feladatok:

- A tanév folyamán a tervezett projektek, témanapok lebonyolítása, megvalósítása.
- Az Ökocsoport megalakítása.
- Az Ökomunkaterv elkészítése.
- Az iskolánk honlapján és közösségi média felületén is kapjon helyet az „Öko” tevékenységünk.
- A munkaterv egyeztetése a kollégákkal, a DÖK-kel, a szülői munkaközösséggel és a civil szervezetekkel.
- Bekapcsolódni országos, helyi fenntarthatósági neveléssel kapcsolatos programokba.
- A helyi civil szervezetekkel való kapcsolatok ápolása, új kapcsolatok kialakítása.

- A fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenység bemutatása (faliújságok, honlap, közösségi média felület).
- Minél több tanuló bevonása tanulók aktív bevonása az osztálytermek és a folyosók zöldítésébe, szépítésébe.
- A szülők bevonása a fenntarthatóság érdekében szervezett programokba.
- Ökológiai jellegű rajz-, fotópályázatokon való részvétel.
- Természeti környezetünk és annak megismerését célzó versenyeken való aktív részvétel.
- Megemlékezés a „jeles napokról”.

1.3.2. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM – AZ EGÉSZSÉGES MAGYARORSZÁG 2014-2020” CÍMŰ STRATÉGIÁVAL ÉS AZ ALAPTÖRVÉNNYEL ÖSSZHANGBAN – A KÖVETKEZŐ ALAPELVEKET FOGALMAZZA MEG:

- Foglalkozik mindegyik fő egészség-kockázati tényezővel (egésztelen táplálkozás, mozgásszegénység, a lelki egészség hiányosságai, egészségműveltség hiányosságai).
- Az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van.
- Az iskola minden tanulója részt vesz benne.
- A teljes tantestület részt vesz benne (miközben az iskola összes nem-pedagógus dolgozója is segíti). A pedagógusok fő segítője az iskola-egészségügyi szolgálat.
- Elősegíti az iskola egészséges munkahellyé válását (ezen belül az iskola lelki és tárgyi környezetének, időbeosztásának a lehetőségek szerinti javítása a jobb egészség érdekében).
- Bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas intézményeket és civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét, pl. a fenntartót is.
- Rendszeres koordinálja és nyomon követi a stratégia megvalósulását a köznevelés rendszerében, valamint az egészségügy részéről.

AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLKITŪZÉSEI, VÁRHATÓ EREDMÉNYEI:

- a tanulási eredményesség javítása,
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése,
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése,

- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése, illetve a leszokási motiváció támogatása,
- bűnmegelőzés, bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a balesetek megelőzése, elsősegélynyújtás,
- a társas kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal,
- az önismeret és önbizalom javulása,
- az alkalmazkodó-készség, a stressz-kezelés, a problémamegoldás javulása,
- érett, autonóm személyiség kialakulása,
- a krónikus, nem fertőző népbetegségek (lelki betegségek, szív-érrendszeri-, mozgásszervi- és daganatos betegségek, cukorbetegség) elsődleges megelőzése,
- a közösségi kapcsolati háló, társadalmi tőke növelése,
- a mindennapos testmozgás igényének kialakítása,
- az egészséges táplálkozás alapelveinek megismertetése,
- a személyi higiéne fontosságának hangsúlyozása.

1.3.4. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM RÉSZTERÜLETEI:

- 1. Egészséges táplálkozás** megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés - helyi fogyasztás összekapcsolásával).
- 2. Mindennapos testnevelés** minden tanulónak az egészségfejlesztési kritériumok teljesítésével, valamint az ezt kiegészítő egyéb testmozgási alkalmak.
- 3. A gyermekek érett személyiséggé válásának, azaz lelki egészségének elősegítése** személyközpontú pedagógiai módszerekkel, valamint a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok, kézművesség stb.), és a közösségi alapú egészségfejlesztés személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával.
- 4. Az egészségismeretek széles köre készség szintű elsajátításának elősegítése** (ezen belül baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás; személyi higiéne; a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a gyermeket, tanulót veszélyeztető bántalmazások az megelőzése).

Az iskolai egészségfejlesztési program megvalósításának keretei:

Tanórán belül:

- osztályfőnöki órák (5 – 8. évfolyam)
- testnevelés és sport (1 – 8. évfolyam)
- környezetismeret (3 – 4. évfolyam)
- természettudomány (5 – 6. évfolyam)
- biológia (7 – 8. évfolyam)
- technika és tervezés (1 – 7. évfolyam)
- etika és erkölcsstan (1 – 8. évfolyam)

Tanórán kívül:

- jeles napokra szervezett programok
- Nemzetközi Diáksportnap
- Aktív iskola program
- Egészségnevelési projekt az alsó tagozatban
- Egészségnevelési projektnap a felsőtagozatban
- DADA program a felső tagozatban
- Környezetvédelmi projektnap a 6. évfolyamon
- Osztálykirándulások
- „Te órád”

Az iskolai egészségfejlesztési programban résztvevők köre:

résztevő:	kapcsolattartó:
iskolaorvos, védőnő	igazgató
iskolapszichológus	igazgató, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat	igazgató, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
Celldömölki Népjóléti Szolgálat	igazgató, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
Rendőrség	igazgató, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős osztályfőnökök

Magyar Vöröskereszt	igazgató
Tűzoltóság	igazgató
Szülői Munkaközösség	igazgató
Országos Tisztifőorvosi Hivatal	igazgató
Megyei Kormányhivatalok Népegészségügyi Főosztályainak egészségfejlesztő, egészségnevelő munkatársai	igazgató
Országos Mentőszolgálat	igazgató

1.3.5. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM EGÉSZSÉGFEJLESZTŐ MUNKA-CSOPORTJÁNAK ÖSSZETÉTELE, FELADATAI:

1. A munkacsoport tagjai:

- igazgató, az iskolavezetés képviselője,
- osztályfőnöki munkaközösség vezetője,
- 1-2. évfolyamos tanítók munkaközösség vezetője,
- 3-4. évfolyamos tanítók munkaközösség vezetője,
- testnevelés munkaközösség vezetője,
- reál munkaközösség vezetője,
- szülői munkaközösség vezetője,
- a diákönkormányzat képviselője,
- iskolaorvos,
- iskolavédőnő.

2. Az egészség fejlesztési területek vezetői:

- Egészséges táplálkozás – reál munkaközösség vezetője,
- Mindennapos testnevelés – testnevelés munkaközösség vezetője,
- A gyermekek érett személyiséggé válásának, azaz lelki egészségének elősegítése – alsós és osztályfőnöki munkaközösségek vezetői,
- Az egészségismeretek széles köre készség szintű elsajátításának elősegítése – iskolaorvos.

3. A munkacsoport feladatai:

- helyzetfelmérés, a tárgyi- és humán erőforrások, külső segítők feltérképezése,
- a települési, a járási egészségterv megállapításaival koherens iskolai egészségfejlesztési program kidolgozása, megvalósítása,

- az iskolai egészségfejlesztési program értékelése,
- az értékelés nyomán a szükségessé váló módosítások megtervezése, megvalósítása,
- az érintettek tájékoztatása.

1.3.6. TEVÉKENYSÉGEK

1. Az egészséges táplálkozás megvalósításával kapcsolatos feladatok (lehetőleg a helyi termelés - helyi fogyasztás összekapcsolásával).

1.1. Helyzetfelmérés (a TIE ajánlásban megfogalmazottak alapján)

1.2. Ismeretek átadása:

<p>Az egészséges táplálkozás alapvető szabályai, táplálkozási piramis/tányér, folyadék (víz) fogyasztás, fogápolás.</p> <p>Étkezési kultúra, terítés.</p>	<p>alsó tagozat</p>
<p>Növénytermesztés, állattenyésztés, növényvédő szerek.</p> <p>Étkezési szokásaink és azok változtatása.</p>	<p>5. évfolyam</p>
<p>Az egészséges táplálkozás alapvető szabályai, táplálkozási piramis/tányér, folyadék (víz) fogyasztás, energiatartalmak, cukros üdítők, koffein, alkohol, fogápolás.</p> <p>Ételkészítési módok, ételkészítés, heti étrend összeállítása.</p>	<p>6. évfolyam</p>
<p>Táplálkozással összefüggő betegségek, ajánlott és káros diéták (elhízás, kóros soványság, hiányállapotok, testképzavarok, népbetegségek).</p> <p>Tápláltsági állapot, testkép, energiaegyensúly.</p> <p>Média szerepe a táplálkozásban.</p> <p>Tudatos vásárlás, bioélelmiszerek, élelmiszer-biztonság, ételek tárolása.</p>	<p>7. évfolyam</p>

<p>Táplálkozási szükségletek, tápanyagok összetevői.</p> <p>Különleges táplálkozási igények (allergia, lisztérzékenység, laktóz-intolerancia, sportolók, kismamák, csecsemők, anyatejes táplálás, serdülők).</p>	<p>8. évfolyam</p>
--	---------------------------

1.3. A feladathoz kötődő iskolai programok:

- Rajzpályázat, plakátkészítés, vetélkedő.
- Zöldség-gyümölcsnapok, víz napja.
- Salátakészítés, kóstolás.
- Egészségnevelési nap.
- Iskolai „Te órád”-ok - Főzőiskola: gyorsan, egészségeset, olcsón.
- Osztálykirándulások, környezetvédelmi projektek lehetőségei.

1.4. A diákok bevonásával megvalósuló programok:

- Kreatív tanulás, főzés.
- Helyzetfelmérés- vélemény felmérés a menzai ételek minőségéről, büfé választékáról.
- Aktív részvétel az egészséges táplálkozásra ösztönző iskolai környezet megteremtésében (dekoráció, vetélkedő, egészségnapok).
- Kortárshatás pozitív érvényesítése: kortársoktatás, kortárs-meggyőzés.

1.5. Szülők bevonása:

- Iskola honlapja, szülői értekezletek.
- Iskolai programokba való bekapcsolódás.

1.6. A részterület értékelése:

- Tanulók tudásszintjének felmérése.
- A tanulók táplálkozási szokásainak változása.
- Normál tápláltsági állapotú tanulók aránya (és a jó irányban bekövetkezett változások aránya).
- Közétkeztetésben részt vevő tanulók aránya, a tanulók elégedettségének változása a közétkeztetés minőségével kapcsolatban.
- A helyzetértékeléskor megállapított hiányosságok korrekciója.

2. A mindennapos testnevelés és egyéb testmozgás (A Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek egészségfejlesztési kritériumainak megfelelően).

Alapelvek:

- A tornatermen kívüli hatékony testnevelés órák helyszíneinek felmérése.
- Alternatív játékok a mindennapos testneveléshez, testmozgáshoz c. kiadvány felhasználása.
- NETFIT felmérések eredményeinek figyelembe vétele a tervezéskor.
- A tanulóközösség nagy részét megmozgató sportrendezvények számának növelése.
- Sport „Te órád” foglalkozások működtetése.
- Részvétel az „Aktív iskola” programban.

3. A lelki egészséget segítő nevelés

Alapelvek:

- Lelki egészséget középpontba helyező szervezetfejlesztés.
- Az egymás megbecsülésén és tiszteletén alapuló, az egymást támogató, a kiegyensúlyozott tanulást biztosító iskolai légkör.
- A pedagógusok hivatásszemélyiségének a gondozása.

3.1. A megvalósítás módszerei:

a.) Személyközpontú pedagógiai módszerek:

- kooperatív tanulási módszerek - minden tantárgyból,
- interaktív tanítás-tanulás - minden tantárgyból,
- projekt-szerű oktatás - témahetek, témanapok, projektnapok,
- Komplex Instrukciós Program módszerei,
- mentálhigiénés programok és rendezvények,
- drámapedagógiai, és színházi nevelést támogató foglalkozássorozatok támogatása, megvalósítása,
- iskolai és családi konfliktuskezelést segítő foglalkozások lebonyolítása.

b.) A művészetek alkalmazása:

- a zene, a drámapedagógiai, és színházi nevelést támogató foglalkozássorozatok támogatása, megvalósítása. tánc, a kézműves tevékenységek, az alkotó művészeti tevékenységek beépítése a tanórák, a napközis foglalkozások, a „Te órád” foglalkozások munkatervébe.

3.2. A megvalósítás keretei, szinterei:

- tanórák, kiemelten az osztályfőnöki órák,
- napközis foglalkozások,
- „Te órád” foglalkozások,
- rehabilitációs foglalkozások,
- a település kulturális, művészeti, oktatási intézményeivel közösen megvalósított programok,
- együttműködés a Celldömölki Népjóléti Szolgálattal és a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat-tal, az iskolapszichológussal.

4. Az egészség-ismeretek, készségek átadása

Alapelvek:

- Az egészséges iskolai környezet biztosítása (az iskola, az épület állagának megóvása, tisztántar-tása, megfelelő méretű padok, székek alkalmazása, megfelelő mesterséges és természetes vilá-gítás, rendszeres szellőztetés, időszakonként változó ültetési rend, az időjárás függvényében leg-alább egy udvari szünet).
- Az egészség-ismeretek széles köre készség szintű elsajátításának elősegítése (ezen belül baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás; személyi higiéné; a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a gyermeket, tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelő-zése).
- Együttműködés az iskola – egészségügyi szolgálattal, az Országos Tisztifőorvosi Hivatal orszá-gos intézeteivel, valamint a Megyei Kormányhivatalok Népegészségügyi Főosztályainak egé-szégfejlesztő, egészségnevelő munkatársaival, a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetivel, az Or-szágos Mentőszolgálattal, a rendőrséggel, az iskolapszichológussal.

4.1. A megvalósítás területei:

- Az egészséget befolyásoló tényezők (testi és lelki egészség).

- Betegségek megelőzése (balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, közlekedési ismeretek, szenvedélybetegségek)
- Az iskolán belüli bántalmazás megelőzése és kezelése.
- Az egészségügy igénybevétele.

4.2. A megvalósításba bevontak köre:

- nevelőtestület,
- külső partnerek,
- szülők.

4.3. A megvalósítás témaköreinek évfolyamszintű bontása:

A gyermek fejlődése	
A gyermekáldás, a várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére. A gyermek fejlődését elősegítő hatások a családban, az iskolában.	6. évfolyam
A gyermekáldás, a várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére. A gyermek fejlődését elősegítő hatások a családban, az iskolában.	8. évfolyam
Az egészségügy igénybevétele	
Iskola-egészségügy igénybevétele.	alsó tagozat, 5. évfolyam
Az egészségügyi ellátórendszer további elemeinek igénybevétele.	6 – 7. évfolyam
Otthoni betegápolás.	8. évfolyam
Balesetmegelőzés	
Balesetvégdalem, baleset – megelőzés.	alsó tagozat

Balesetmegelőzés	
Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége, mint közös felelősségünk.	
Megelőzhető fertőző betegségek, kötelező védőoltással megelőzhető fertőző betegségek, a megelőzés elmulasztásának következményei. Közlekedési ismeretek elsajátítása.	5. évfolyam
Balesetek, baleset-megelőzés, elsősegély-nyújtás. Krónikus, nem fertőző betegségek. A krónikus betegek jó életminősége.	6. évfolyam
Gerincvédelem, gerinckímélet.	7. évfolyam
A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, kábítószer- és túlzott alkoholfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés). Depresszió megelőzése, felismerése. Balesetek, baleset-megelőzés, elsősegély-nyújtás.	8. évfolyam

Az egészséget befolyásoló tényezők	
<p>Idő és az egészség, alvás.</p> <p>Személyi higiénia.</p> <p>A jó egészségi állapot megőrzése.</p> <p>Művészeti tevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.</p> <p>A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.</p> <p>A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.</p> <p>A lelki egészség.</p>	alsó tagozat
<p>Művészeti tevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.</p> <p>Az egészséges táplálkozás, élelmiszerek helyi termelése, helyi fogyasztása.</p> <p>A szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában.</p> <p>A lelki egészség.</p>	5. évfolyam
<p>Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.</p> <p>Az egészséghez szükséges testmozgás.</p> <p>Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik ember önértékelésének segítésében.</p> <p>A nő szerepei, a férfi szerepei.</p>	6. évfolyam

Az egészséget befolyásoló tényezők	
<p>A média egészséget meghatározó szerepe.</p> <p>Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.</p> <p>Fogyasztóvédelem, egészségtudatos vásárlóvá válás.</p> <p>Lelki eredetű táplálkozási zavarok.</p> <p>A társas kapcsolatok (ide tartozik a társas kapcsolati készségek /kommunikációs, stressz- és konfliktuskezelési, problémamegoldási készség/ fejlesztése, valamint a családi életre nevelés).</p> <p>A családi élet – kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.</p>	7. évfolyam
<p>A betegek táplálásának sajátosságai.</p> <p>Étel-allergia, étel-intolerancia. A szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában.</p> <p>Az érett, autonóm személyiség jellemzői.</p> <p>A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.</p>	8. évfolyam

1.4. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ISMERETEK OKTATÁSÁNAK CÉLJA ÉS KERETEI:

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

A tanulók ismerjék fel a hirtelen egészségkárosodással járó történéseket, értesítsék a felnőtteket, legyenek képesek a mentőhívásra, életkoruknak megfelelően tudják ellátni a sérüléseket. Legyenek tisztában azzal, hogy a segítségnyújtás állampolgári kötelességük.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (biológiaóra) és délutáni csoport-foglalkozásokon valósul meg.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- elméleti ismeretek,

- gyakorlati feladatok, szituációs helyzetek.

1.5. TERMÉSZETTUDOMÁNYOS NEVELÉS

A természettudományos gondolkodás megalapozása az alapfokú képzés első szakaszában a magyar nyelv és irodalom tanulási területének tudásbővítést és olvasásfejlődést segítő olvasmányai (1-2. évfolyam) ágyazva kezdődik, és a Természettudomány és földrajz tanulási terület környezetismeret (3-4. évfolyam) és természettudomány (5-6. évfolyam) tantárgyainak keretében folytatódik.

A természettudomány oktatása a 7-8. évfolyamon a biológia, a kémia és a fizika, valamint hozzájuk kapcsolódva a földrajz tantárgyak keretében valósul meg. Ezek az évfolyamok a diszciplináris tartalmak egy integrált természettudomány tantárgy részeként is oktathatók.

- Az iskola az egészséges életmód kitüntetett színtere a mindennapokban.
- A tanuló ismeri az egészséges életmód lehetőségét, feltételeit.
- Szükség esetén a tanuló képes életmódja megváltoztatására.
- Szükség esetén képes speciális segítségadásra.
- Prevenció.

Kiemelt feladataink az egészségfejlesztés során:

- Az egészséges táplálkozás megismertetése.
- Mindennapos testnevelés, testmozgás igényének kialakítása.
- A testi-lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztása következményeinek megismertetése.
- A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése.
- A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás.
- A személyi higiéné fontosságának tudatosítása.

A megvalósítás színterei:

1. Tanórán belül:

Alsó és felső tagozaton a tantárgy egészségfejlesztési vonatkozásainak tanmenetben való rögzítése

Kiemelt tanórai keretek:

- osztályfőnöki órák (5-8.évf.),
- testnevelés (1-8.évf.),
- környezetismeret (3-4. évfolyam),
- természetismeret (5-6.évf.),
- biológia (7-8.évf.),
- technika és tervezés (1-7.évf.),
- etika/ hit- és erkölcstan (1-8. évf.).

2. Tanórán kívül:

Kiemelt tanórán kívüli keretek:

- Állatok Világnapján (október 4.) szervezett programok.
- Egészség és sportnap.
- Egészségnevelés projekt az alsó tagozatban.
- Egészségnevelési projektnap, moduláris program a felső tagozatban.
- Környezetvédelmi projekt 6. évfolyamon.
- Erdei iskola.
- Tanulmányi kirándulások.
- Túrák.

A megvalósítás területei:

Környezetünk

Folyamatos odafigyelést kíván. Részt vesz benne valamennyi pedagógus, iskolai dolgozó és tanuló. Feladatok:

- az iskola, az épület állagának megóvása, tisztántartása,
- megfelelő méretű padok, székek alkalmazása,
- megfelelő természetes és mesterséges világítás, sötétítés,
- rendszeres szellőztetés,

- időszakonkénti ültetési rend biztosítása,
- időjárás függvényében legalább egy szünetben a tanulók udvarra küldése.

Testünk

Személyes biztonság:

- közlekedés szabályai iskolán kívül és belül,
- az iskolán belüli bántalmazás megelőzése és kezelése.

Egészséges táplálkozás:

- iskolai étkeztetés,
- étkező csoportok sorrendjének kialakítása,
- az iskolai büfé egészséges ételválasztékot kínál.

Testedzés

A mindennapos testnevelés célja, hogy a gyerekek testileg és szellemileg érett felnőttekké váljanak, s a mindennapi testedzés életük elengedhetetlen része legyen. Ennek érdekében:

- mindennapos testnevelés lehetőségének biztosítása,
- sport „Te órád”-ok működtetése,
- tömegsportrendezvények szervezése,
- sítábor szervezése.

Lelki egészség:

- kiegyensúlyozott tanulást segítő légkör biztosítása,
- szexuális életre nevelés,
- szenvedélybetegségek megelőzésére nevelés.

Partneri kapcsolatok:

• Iskolaorvos, védőnő	kapcsolattartó: igazgató
• Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat	kapcsolattartó: igazgató

• Nevelési Tanácsadó	kapcsolattartó: gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
• Népjóléti Szolgálat, Cselekmők	kapcsolattartó: igazgató, és gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
• Rendőrség	kapcsolattartó: igazgató, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
• Szülők, családok, diákok	kapcsolattartó: az iskola pedagógusai
• Vöröskereszt	kapcsolattartó: igazgató
• Tűzoltóság	kapcsolattartó: igazgató

1.6. KÖRNYEZETI NEVELÉS

A cél, olyan emberek nevelése, akik nyitottak a környezetük szépségeire, tudják azt értékelni, vele harmonikusan együtt élni.

Intézményünk 2016 decemberében elnyerte az Ökoiskola címet. Iskolánk az Ökoiskolák programja szerint alakítja munkatervét.

Feladataink, céljaink:

- Szemléletformálás, környezettudatosságra nevelés, a fenntartható fejlődés elveinek érvényesítése.
- A környezet iránti tisztelet, felelősségteljes gondolkodás kialakítása.
- Minél több tanulót segíteni, hogy a képességeiknek megfelelően kapcsolódjanak be a környezetük értékeinek a megóvásába, gyarapításába.
- Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.
- Elősegíteni az egészséges életmód kialakítását.
- Ismerjék meg környezetüket szerezzenek tapasztalatokat a környezetükben végbemenő változásokról.
- Lehetővé tenni, hogy a szülők is részt vegyenek be az ökoiskolai tevékenységben.

Kiemelt feladatok

- A tanév folyamán a tervezett projektek, témanapok lebonyolítása, megvalósítása.
- Az Ökocsoport megalakítása.
- Az Ökomunkaterv elkészítése.
- Az iskolánk honlapján is kapjon helyet az „Öko” tevékenységünk.
- A munkaterv egyeztetése a kollégákkal, a DÖK-kel, a szülői munkaközösséggel és a civil szervezetekkel.
- Bekapcsolódni országos, helyi fenntarthatósági neveléssel kapcsolatos programokba.
- A helyi civil szervezetekkel való kapcsolatok ápolása, új kapcsolatok kialakítása.
- A fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenység bemutatása (faliújságok, ÖKO fal, honlap).
- Minél több tanuló bevonása tanulóknak aktív bevonása az osztálytermek és a folyosók zöldítésébe, szépítésébe.
- A szülők bevonása a fenntarthatóság érdekében szervezett programokba.
- Erdei iskola szervezése.
- Ökológiai jellegű rajz-, fotópályázatokon való részvétel.
- Természeti környezetünk és annak megismerését célzó versenyeken való aktív részvétel.
- Megemlékezés a „jeles napokról”.

1.7. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM (TIE) ALAPTEVÉKENYSÉGEIT KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

1. A környezet bevonása és alakítása

A szülőknek, az iskola nem-pedagógus dolgozóinak és az iskola környezetének bevonása, valamint az iskola egészséges munkahellyé válása.

2. Nyomonkövetés

Rendszeres nyomonkövetés a köznevelés rendszerében, valamint az egészségügy részéről.

3. Szakmai segítség

Az intézményi egészségnevelő munka segítése az iskola-egészségügy és a népegészségügy intézményei, valamint a szociális, gyermekjóléti, kulturális-közművelődési intézmények, sportszervezetek, civil és egyházi közösségek részéről

1.8. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Iskolánkban mindent megteszünk tanulóink esélyegyenlőségének biztosításának érdekében, így többek között az alábbi intézkedéseket:

- a szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása,
- az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, inkluzivitással az egyenlő hozzáférés biztosítása,
- ehhez kapcsolódó pedagógiai tevékenységeink:
  - oktatási módszerek (Komplex Alapprogram), differenciált oktatás és képességfejlesztés,
  - felzárkóztató foglalkozások,
  - tehetséggondozó foglalkozások,
  - ismeretterjesztő előadások iskolai és külső előadókkal,
  - iskolai szociális munkatárs (Népjóléti Szolgálat),
  - pályaválasztás segítése (Pedagógiai Szakszolgálat),
  - személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
  - étkezési lehetőségek (Városi Óvoda),
  - egészségügyi szűrővizsgálatok, iskolaorvosi ellátás, iskolai védőnő,
  - tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
  - rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások,
  - a szülőkkel való együttműködés.

Nyitottak vagyunk minden külső segítség felé, keressük azokat a lehetőségeket, melyekkel enyhíthetjük a tanulóink hátrányos helyzetét, így csökkentve a tanulás során az esélyegyenlőtlenséget.

1.9. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása a nevelő-oktató munka alapvető feladata. Egyrészt közvetlen, személyes kapcsolat révén, a pedagógusok példamutató magatartásán, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül.

1.9.1. A TANÍTÁSI ÓRÁN MEGVALÓSÍTHATÓ KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATOK:

- Valamennyi tanuló pozitív irányú fejlődésének támogatása.
- Az egyéni értékek felismerése és erősítése.
- Kölcsönös tiszteletre, egymás iránti toleranciára nevelés.
- Egymás segítése a tanulásban, a beilleszkedési problémákkal küzdők elfogadása és segítése.
- A másság elfogadása, a tolerancia.
- Mások gondjainak, nehézségeinek felismerése. Olyan tanulási környezet kiépítése és munkaformák alkalmazása, amelyek a csoportkohéziót szolgálják.

1.9.2. AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATAI:

- Napközis foglalkozásokon, alprogrami órákon: Szociális hátrányok mérséklése, közös játék és kikapcsolódás igényének kialakítása, ezt segíti a Komplex Alaprogram tudatos és rendszeres alkalmazása.
- „Te órád” foglalkozások: a közös érdeklődés elmélyítése, egymás eredményeinek elismerése.

1.9.3. A DIÁKÖNKORMÁNYZATI MUNKA KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATAI:

- A diákönkormányzat színtereinek kialakítása, a diákjogok, köteleességek megismerése, megismertetése.
- A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselése, egymás véleményének tiszteletben tartása.
- Részvétel a diákönkormányzat által szervezett programokon, a közösségi szellem erősítése.
- A kulturált együttlét igényének kialakítása.

1.9.4. A SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATAI:

- Összetartozás érzésének kialakítása, a közösségi tudat erősítése.
- Hagyományok teremtése és a meglévők ápolása.
- Az iskolajelvény és póló használatának népszerűsítése mint az összetartozás kifejezésének jelképe. Az elsősök számára jelvény adományozása a tanévnyitón.
- Közös tevékenységek szervezése: osztályfarsang, színház-, mozi-, koncertlátogatás, túrák, játékos vetélkedők.
- Kapcsolatfelvétel a társintézményekkel.

1.10. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes leírását személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

1.10.1. A PEDAGÓGUSOK LEGFONTOSABB HELYI FELADATAI:

- A tanítási órákra való felkészülés
- A tanítási órák megtartása.
- A tanulók munkájának rendszeres ellenőrzése, értékelése.
- A megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése.
- A tanulói szakértői vélemények megismerése, nyomon követése.
- A Komplex Alapprogram keretében óráinak 30%-ban alkalmazza (KIP, DFHT, komplex óra). Ezek tartására a tematikus tervek és óratervek alapján felkészül. Az osztályra/csoportra vonatkozóan alkalmazza az elkészült óraterveket, szükség esetén újat készít.
- A Komplex Alapprogram keretében ÉA, TA, MA, DA, LA alprogrami foglalkozásokat tart, tanévre vonatkozóan a csoportjára szabott tematikus tervet és foglalkozásterv illusztrációkat készít.
- A Komplex Alapprogram keretében "Te órád" foglalkozásokat tart, melyre elkészíti tanévre szóló tematikus tervét és foglalkozásterveket.
- A Komplex Alapprogram keretében szükség esetén mentorálja új belépő kollégáit, segíti a bevezetést, megvalósítást.

- Különbözeti, osztályozó, javító és pótló vizsgák lebonyolítása.
- Kísérletek összeállítása, dolgozatok összeállítása és javítása, értékelése.
- A tanulmányi versenyek összeállítása és lebonyolítása.
- Tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok.
- Felkészítés a versenyre.
- Felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken.
- Iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése.
- Osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása.
- Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása.
- Fogadóórák megtartása.
- Részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken.
- Részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken, önképzés.
- A tanulók felügyelete óráközi szünetekben, ebédeléskor.
- Tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése.
- Iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel.
- Részvétel a munkaközösségi értekezleteken.
- Részvétel a tankönyv- és taneszközrendelésben.
- Iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés.
- Szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása.
- Osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel való egyéni foglalkozás, szükség szerint együttműködés gyógypedagógussal, szakemberekkel, a hátrányos helyzetű tanuló felzárkózásának elősegítése.
- Tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés.

1.10.2. AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximálisan figyel a személyiségfejlődés jegyeire,
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart a szülőkkel, a szülői munkaközösséggel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Értékeli és minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, törzslapok elkészítése, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Határidőre eleget tesz osztályára vonatkozóan adatszolgáltató kötelezettségének.
- Évente tanévkezdéskor megismerteti tanulóival az iskolai élettel kapcsolatos baleset- és tűzvédelmi előírásokat és a házirendet.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Szükség esetén szakember (pszichológus, ifjúságvédelmi felelős stb.) segítségét kéri.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, fegyelmezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Részt vesz osztályában a tankönyvek kiosztásának lebonyolításában.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

- Évente a munkatervben meghatározottak szerint osztálykirándulást szervez.

1.10.3. ISKOLAPSZICHOLOGUS

Intézményünkben lehetőség szerint iskolapszichológus működik. Tevékenységével a nevelő-oktató munkát segíti, a hozzáforduló tanulókat, szülőket meghallgatja, támogatja.

Az intézményben működő iskolapszichológusnak jogai:

- Önálló helyiséggel és a munkaigényeknek megfelelő bútorzattal, anyagokkal, a minőségi munkavégzéshez szükséges eszközökkel rendelkezzen.
- Elláthassa a munkaköri leírásában rögzített feladatait, ezen belül:
  - Konzultációt kezdeményezzen a pedagógussal, szülővel.
  - Pszichológiai tanácsadást nyújtson egyéni helyzetben serdülőnek vagy serdülőcsoportnak.
  - Tanulást és közösségfejlesztést segítő felméréseket végezzen az iskolai osztályokban.
  - A gyermek fejlődését segítő egyéni képességvizsgálatokat és a személyes erőforrásait feltáró személyiségvizsgálatokat végezzen, melyekkel a gyermek jobb megismerését és a pedagógiai munka differenciálását segíti elő.

Az intézményben működő iskolapszichológusnak kötelessége:

- Figyelembe venni munkavégzése során, hogy szolgáltatásai nyújtása alkalmával a gyermekek jogai és az őket gondozó szülők, pedagógusok jogai ne sérüljenek, tartsa szem előtt, hogy munkája alapvetően a bizalmon alapul.
- A pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe alapján szervezni munkáját különösképpen az információk megosztásának és a titoktartásnak a kérdéseit.
- Munkájának megvalósításában támaszkodjon az Iskolapszichológia Szakmai Protokolljának útmutatásaira és a munkaköri leírásában foglaltakra.

Az iskolapszichológus feladata, alapvető célja, hogy szaktudásával az iskola oktató-nevelő munkáját segítse, hatékonyságát növelje. Pszichológiai ellátás biztosítása gyermekek, szülők, pedagógusok számára, és szükség esetén egyéb szakemberek bevonása.

Iskolapszichológus szakmai tevékenységei:

- Prevenciós szűrésekben való részvétel.
- Tanulási nehézségek azonosítása a fejlesztő pedagógussal együttműködve beilleszkedési és magatartási zavarok feltárása, elemzése.
- Konzultációs lehetőség biztosítása gyermekek, szülők és pedagógusok számára. Esetmegbeszélési lehetőség biztosítása a fejlesztő pedagógusok, s a gyermekeket tanítók számára.
- Személyiség és készségfejlesztő tréningek tartása gyermekcsoportokban.
- A nevelés-oktatás hatásainak vizsgálata közösségek viszonyrendszerében és az egyének szintjén pszichometriai eszközökkel. (pl. osztályklíma vizsgálat).
- Intézményekkel és más szakemberekkel való kapcsolattartás az esetek függvényében.

Az iskolapszichológus részt vesz a pályaválasztási tanácsadásban:

- Közreműködés tehetséges gyermekek azonosításában, személyes fejlődésük elősegítésében.
- Prevenció és szemléletformálás céljából előadások tartása nevelési, vagy szülői értekezleteken, illetve tematikus csoport formájában.
- Részvétel mentálhigiénés feladatok ellátásában.

Az iskola- és óvodapszichológusok feladatkörét a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról c. rendelet 132. § szabályozza.

A feladatkör jogszabályi meghatározása: A nevelési-oktatási intézményben alkalmazott óvodapszichológus, iskolapszichológus ellátja az e §-ban meghatározott feladatokat, amelyek elsődleges célja a gyermek, a tanuló személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése.

1.11. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

1.11.1. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK INTEGRÁLT OKTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

Sajátos nevelési igényű tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei:

- a feladatok megvalósításához szükség esetén hosszabb időszavok, tágabb keretek megjelölése;
- igény szerint sajátos, a fogyatékos-sággal összeegyeztethető tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítésük követése;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- a tanulók egyéni támogatása, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosított többletszolgáltatások:

- segédletek, feladatlapok, játékok, oktatási eszközök,
- speciális tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
- a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása,
- pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára:

- Gyógypedagógus végzettségű kollégáink vagy az intézmény alkalmazásában állnak, vagy az utazó gyógypedagógusi hálózat keretén belül dolgoznak.
- Irányelvek figyelembevétele a nevelő-oktatómunkában.
- Az SNI típusának és az egyéni képességeknek megfelelő tanulási segédletek biztosítása.
- A tanulók képességeinek megfelelő differenciált foglalkoztatás, értékelés.
- Fejlesztő terem.

- Képességfejlesztő feladatlapok, játékok, eszközök.

A többségi intézményben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti integrált oktatásuk. Sikerkritérium a tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása.

Az integrált nevelés-oktatás eredményes megvalósítását biztosító tényezők:

- Az iskola pedagógusai számára integrációt segítő szakmai programokon való részvétel biztosítása.
- Az iskola pedagógusainak, dolgozóinak, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi a pedagógiai, egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, speciális eszközök alkalmazását.
- Az integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésben a megfelelően képzett és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus
  - differenciál,
  - egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus együttműködésével, egyéni haladási ütemet biztosít,
  - individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
  - egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
  - a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti,
  - együttműködik a szakemberekkel, a gyógypedagógusokkal, javaslataikat beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A gyógypedagógus feladatai (akár intézményen belüli, akár utazó gyógypedagógus):

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
- javaslatot tesz a fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására,

- segítséget nyújt a speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről,
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására,
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra,
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs órákon támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra,
- segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésben,
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

A sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs, rehabilitációs célú ellátása

Iskolánk a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján az alábbi, a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását látja el 1-8. évfolyamon:

- mozgásszervi fogyatékos,
- beszéd fogyatékos,
- autizmus spektrumzavar,
- értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, a figyelem és az aktivitás zavara, kevert specifikus fejlődési zavar).

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös feladatai:

- A fogyatékoságból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.

- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- A fogyatékoság, vagy egyéb pszichés fejlődési zavar típusa, súlyossága.
- A zavar kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
- A sajátos nevelési igényű tanuló
  - életkora,
  - pszichés és egészségi állapota,
  - rehabilitációs műtétei,
  - képességei,
  - kialakult készségei,
  - kognitív funkciói,
  - meglévő ismeretei.
- A társadalmi integráció kívánalmai: a tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

A szakvéleményben meghatározott óraszámokban biztosítunk gyógypedagógus által vezetett egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs/rehabilitációs foglalkozást.

A csoportok kialakításánál fő szempontok:

- az azonos ellátásra jogosult tanulók létszáma (maximum 9 fő csoportonként),
- az azonos ellátásra jogosult tanulók kerüljenek egy csoportba,
- azonos vagy hasonló életkorú/osztályfokú tanulók kerüljenek egy csoportba.

A foglalkoztatás egyéni fejlesztési terv alapján történik. A pedagógus a fejlesztő foglalkozásokat központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentálja.

1.11.2. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

Felvállaltuk a különböző háttérrel és eltérő adottságokkal rendelkező gyerekek fejlesztését, együttnevelését.

A pedagógiai gyakorlat olyan irányú fejlesztését tűztük ki célul, amely a hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását, különösen a roma és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók hátrányainak csökkentését, továbbtanulási esélyeik javítását szolgálja.

Feladatunk a tanulási esélyegyenlőség segítése. Ehhez a pedagógusok a kulcskompetenciák megalapozását, tanulási nehézségek feltárását, tanulók személyiségének a megismerését végzik az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszereket, differenciált és egyénre szabott tanulási követelményeket alkalmaznak.

A felzárkóztató tevékenységeket órarendbe illesztve, differenciált foglalkozás keretében, illetve tanórán kívüli foglalkozásokon valósítjuk meg.

1.11.3. A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI ÉS MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL, RENDELLENESÉGEKKEL KÜZDŐK SEGÍTÉSE

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Rendellenességgel küzdő tanuló az, akiről a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság vagy a Nevelési Tanácsadó ad ki szakvéleményt, és integráltan, a többi tanulóval együtt vehet részt az iskolai nevelésben és oktatásban.

A nevelőtestület törekszik arra, hogy mindenkit önmagához viszonyítva értékeljen.

Tanulóink személyiségének építése csak a családokkal együttműködve lehetséges, ezért igyekszünk összehangolni a szülői ház és iskolánk nevelési elveit, kapcsolatot tartunk a szülőkkel, hogy az esetleges problémákat minél előbb felismerjük és megoldjuk.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók vizsgálatát és terápiás kezelését a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Celldömölki Tagintézménye végzi.

Főbb tevékenységeink a cél érdekében:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, fejlesztő foglalkozások tartása,
- szükség esetén egyéni haladási ütem biztosítása adott tantárgyak tanításában,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- közvetlenség kialakítása a szülő és nevelő között,
- napközi, menza biztosítása,
- szülőkkel, gondviselőkkel szoros kapcsolattartás
- egyéni beszélgetés beilleszkedési problémákról,
- konzultáció a tanulási problémákról,
- fejlesztő pedagógus, pszichológus igénybevétele,
- iskolaorvos, védőnő tevékenységének biztosítása,
- pályázatok figyelése, támogatások szerzése,
- drog- és bűnmegelőzési programok szervezése.

1.11.4. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység:

A tehetséget minden gyermek számára potenciális lehetőséget jelentő állapotként, egy, vagy több területen mutatott kimagasló színvonalú, a társadalom által pozitívan értékelt tevékenység produkálására való alkalmasságként értelmezzük.

Minden gyermekben ott rejtőzik a lehetőség.

Feladatunk:

- a tehetséges tanulók felismerése, kiválasztása, fejlesztése, versenyeztetése,
- a tehetséggondozás tartalmának kidolgozása, szervezeti formák megteremtése (tanórai differenciált munka, „Te órád”-ok, KAP Alprogrami órák stb.),
- a tehetségnevelés feltételeinek biztosítása (elkötelezett és a témában jól képzett pedagógusok megléte, óraszám, pénzügyi háttér).

A tehetséget nem valamilyen a születéssel adott (kizárólag genetikai meghatározottságú), illetve általában nem az oktatás-nevelés intézményeitől függetlenül „képződő” tulajdonságként értelmezzük, hanem

alapvetően a környezet hatására formálódó, konstruált sajátosságként, állapotként. Ezért az intézményes nevelés felelősségét a tehetségprodukciónban elsődlegesnek tartjuk.

Célunk:

- A tanulási környezet kialakítása úgy, hogy gazdag, a gyermekek eltérő tulajdonságaihoz jól illeszkedő, megfelelően differenciált legyen.
- A tehetségnevelés mindenkire terjedjen ki, ugyanakkor a képzés adott szakaszában különüljön el.
- Az együttnevelés elve alapján minden tanulónk kapja meg azt a gondoskodást, amely az ő személyiségfejlődését optimálisan szolgálja.

Tevékenységeink:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- differenciált feladatok adása
- változatos tanulásszervezési eljárások alkalmazása: kooperatív technikák, projektmódszer, tevékenység központú pedagógiák
- önálló kiselőadások tanórákon, „Te órád”-on
- csoportbontások magyarból, testnevelésből
- középiskolára való felkészítés tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében
- KAP Alprogrami órák, „Te órád”-ok
- a versenyzés etikájának megtanítása
- szabadidős sportversenyek szervezése
- sportversenyeken, diákolimpián való részvétel
- tanulmányi versenyek, vetélkedők, bemutatók szervezése
- helyi gimnázium által szervezett versenyeken való részvétel
- az országosan meghirdetett tanulmányi versenyeken való szereplés
- az iskolai könyvtár, valamint az intézmény más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőséggel

A tehetséges, kiemelkedő eredményt elért tanulókat pozitív példaként kell állítani az iskola közössége elé mind a valós, mind a virtuális térben.

1.11.5. AZ IFJÚSÁGVÉDELEMI FELADATOK ELLÁTÁSA

A nevelési-oktatási intézmény igazgatója felel a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, a gyermekvédelmi jelzőrendszernek a köznevelési intézményhez kapcsolódó feladatai koordinálásáért. (Nkt.69§(2.))

Így, az együttnevelés szellemében integráltan kerülnek osztályainkba:

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel diagnosztizált tanulók,
- az ép értelmű, pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

A tanulócsoporthoz kialakításánál törekszünk, hogy eltérő szociokulturájú gyerekek kerüljenek egy tanulócsoporthoz.

A veszélyeztetettséget, és krízishelyzetet észlelő- és jelzőrendszer tagjaként, eljárási szabályaink és felelősségünk:

A jelzőrendszeri tagok valamennyien kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatónál (család- és gyermekjóléti szolgálat, vagy család- és gyermekjóléti központ). Hatósági eljárást kötelesek kezdeményezni gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén a gyámhivatal vagy a rendőrség megkeresésével.

A jelzés megtételének módja:

Írásban, az Intézményben alkalmazott a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő jelzőlap-minta alkalmazásával.

Együttműködési kötelezettség:

Az iskola, mint jelzőrendszeri tag a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztettség megelőzése és megszüntetése érdekében

- 1.) **együttműködik a jelzőrendszeri tagokkal, tájékoztatási kötelezettségének eleget tesz.**

A jelzés megtételét követően, ha az eset kezelése során szükségessé válik, a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató felkérésére

2.) **részt vesz esetmegbeszélésen, esetkonferencián,**

konzultáción, szakértelmével támogatva az eset megoldását. Jelzőrendszeri és gyermekvédelmi tapasztalatairól

3.) **írásos beszámolót készít.**

Részt vesz a család- és gyermekjóléti szolgálat által megszervezett

4.) **szakmaközi megbeszéléseken,**

5.) **kapcsolatot tart** az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítőivel, különösen **a települési jelzőrendszeri felelőssel.**

6.) **Krízishelyzet esetén értesíti az illetékes család- és gyermekjóléti központ által működtetett készenléti szolgálatot.** Hatósági intézkedéssel érintett gyermekkel (védelembe vett, megelőző pártfogás alatt álló, nevelésbe vett, utógondozásban részesülő) kapcsolatos jelzést, ha e tényről tudomása van a jelzőrendszeri tagnak, akkor közvetlenül a család- és gyermekjóléti központ esetenmenedzsere számára jelzi.

Veszélyeztetettség, krízishelyzet

A veszélyeztetettség, krízishelyzet kialakulásában különböző tényezők játszanak szerepet. A gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők mérlegelésekor, a kockázatelemzés során figyelembe vett problémák lehetnek súlyosak és kiemelten súlyosak. A gyermeknél vannak olyan figyelemfelkeltő tünetek, melyek beavatkozást igénylő helyzetekre hívják fel a figyelmet, ezek lehetnek:

Anyagi tényezők: az elsődleges életszükségletek kielégítetlenek, pl. a táplálkozás hiánya, a gyermek nem megfelelő táplálása; egészségtelen, zsúfolt lakáskörülmény, fűtés hiányossága, önálló fekhely hiánya (az egyén/gyermek nem tudja kipiheenni magát); nem megfelelő ruházkodás; nem biztosított a gyermek oktatásának támogatása; nem váltják ki a házi(gyermek)orvos által szükségesnek ítélt gyógyszereket.

Egészségügyi tényezők: a környezet egészségkárosító hatása (pl. egészségtelen lakhatási körülmények, vagy a gyermek fizikai bántalmazása); szülők tartós betegsége; fertőző betegségek a családban; a beteg gyermek nem megfelelő életmódja; kezelés elmulasztása, megtagadása (pl. kötelező védőoltás beadatásának megtagadása).

Erkölcsei tényezők: a környezet bűnöző, erkölcstelen életmódja; szexuális, vagy lelki bántalmazás; a gyermek saját maga helyezkedik szembe a társadalmi normákkal. Az erkölcsi veszélyeztetettség fennállásának

vizsgálatakor figyelembe kell venni, hogy önmagában az a tény, hogy a gyermek szülője legális módon prostitúciós tevékenységet folytat, nem alapozza meg a gyermek veszélyeztetettségét.

Nevelési, ill. nevelődési tényezők: amikor a környezet a gyermek számára a nevelés társadalmilag elvárható minimumát sem biztosítja (szülői elhanyagolás); a szülők következetlensége, kettős nevelése (double bind), a gyermekkel szembeni követelések hiánya, illetve ennek ellenkezője, a túl magas mérce; tankötelezettség teljesítésének negálása; a gyermek önmagát veszélyeztető magatartása: leggyakrabban a gyermek szökése, csellengés, tankötelezettség elmulasztása, bűnelkövetés, alkohol- és drogfogyasztás, falcolás.

Kiemelten súlyos problémák:

- éhezés, éheztetés, nem megfelelő táplálkozás;
- fizikai bántalmazás a családban;
- pszichés bántalmazás a családban,
- a gyermek szexuális zaklatása;
- felügyelet nélkülség (életkortól és belátási képességtől függően), a szülői felügyeleti joggal rendelkező személyek nem elérhetőek 24 órán belül sem személyesen, sem telefonon, alkalmatlan személyre bízzák a gyermeket (kiskorú testvér, demens nagyszülő);
- elhanyagolás, gondozatlanság, (a gyermek személyes higiéniját, öltözetét elhanyagolják, a gyermek mozgás- és játékfejlődéséhez szükséges körülmények megvonása, nem biztosítása);
- alkoholizáló, drogfogyasztó gyermek; • hajléktalanság, nem megfelelő lakáskörülmények, kilakoltatás veszélye;
- tartósan súlyos egészségügyi probléma (pl. TBC);
- a gyermek önmagát veszélyeztető magatartása, a gyermek saját maga ellen irányuló erőszakos magatartása (pl.: falcolás), melynek súlyosabb formája az öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet.

Súlyos problémák, amelyek a gyermeknél figyelhetőek meg:

- a gyermek huzamos ideig a családja helyett rokonságnál, ismerősnél él életvitelszerűen;
- gyermek rendellenes fejlődése;
- antiszociális, kriminalizálódó baráti kör;
- szülői ház engedély nélküli elhagyása;
- csavargás;
- köznevelési, szakképző intézményből való indokolatlan hiányzás (óvodai és tanköteles korban);
- szabálysértési intézkedés, büntetőeljárás kiskorú gyermekkel és együtt élő családtaggal szemben;
- elszigetelődés a kortársaktól;

- kortársbántalmazás.

Súlyos problémák, amelyek a gyermek családjában figyelhetők meg:

- megállapítható szenvedélybetegség a családban;
- alacsony jövedelmi viszonyok;
- konfliktusos válás, elhúzódo gyermekelhelyezési per, szülői kapcsolattartás akadályozása;
- lakhatási probléma;
- tartós munkanélküliség;
- alacsony szocioökonómiai státusz;
- alulképzettség;
- valamely szülő tartós pszichiátriai kezelése, vagy ennek elhanyagolása;
- egészségügyi, mentális probléma;
- szabálysértési intézkedés, büntetőeljárás kiskorú együtt élő családtagjával szemben;
- elszigetelt család;
- szülői elidegenítés szindróma (PAS): új jelenség, ami a gyermek és az elutasított családtag ellen irányuló pszichológiai abúzusnak, lelki bántalmazásnak egy jellegzetes formája, és szinte kizárólag a házastársak különélése, vagy válása esetén fordul elő, főleg azokban az esetekben, ahol jogi lépésekre is sor kerül vagy került.

Bántalmazásra utaló jelek, beavatkozást igénylő élethelyzetek:

- a bántalmazás fizikai, verbális, érzelmi, vagy szexuális tartalmú jelenléte;
- családon kívüli bántalmazás (pl.: köznevelési, szakképző intézményekben, utcán, egyéb közösségekben);
- családon belüli bántalmazás (pl.: kapcsolati erőszak, hozzátartozók közötti erőszak);
- krízisre utaló jelek (öngyilkossági kísérlet, cry for help, élelem hiánya, hideg lakás télen, vagy évszaktól függetlenül extrém hőmérsékleti viszonyok, autonómia elvesztése, érzelmi teher elviselésének képtelensége, realitáshoz fűződő viszony zavara, a verbális kifejezőkészség csökkent szintje, észlelés-percepció torzulása, frusztrált énműködés, elhúzódo gyász, figyelem beszűkülése, tanult tehetetlenség jelei stb.);
- anyagi-megélhetési problémák (krónikus szegénység jelei, lakhatási problémák, adósságcsapda, tartós munkanélküliség, stb.);

- lakhatási problémák, hajléktalanság (veszélyes állagú, vagy elégtelen lakókörnyezet, lakhatatlanná vált lakóhely, lakhatás elvesztése, kilakoltatás veszélye, kilakoltatás, válás következtében lakhatás megszűnése, hozzátartozók közötti erőszak miatt menekülés, stb.);

Továbbá az általános kockázatokon túli, a gyermeket nevelő családok életében jelentkező magas kockázatú, beavatkozást igénylő élethelyzetek.

Jelzés a család- és gyermekjóléti szolgálat felé

Amennyiben az **Intézmény** a család, egyén, gyermek krízishelyzetére, veszélyeztetettségére utaló problémákkal szembesül, vagy nem tudja megítélni, hogy azok fennállnak-e, akkor a probléma definiálásának és minősítésének kötelezettsége nélkül jelzéssel él a család- és gyermekjóléti szolgálat felé.

A gyermek **súlyos veszélyeztetettsége esetén** azonnal meggyőződik arról, hogy a jelzés megérkezett-e a család- és gyermekjóléti szolgálathoz, illetve akár elektronikus úton, akár személyesen, vagy telefonon egyeztet a további lépésekről a gyermek mielőbbi, biztonságos ellátása érdekében.

Együttműködés a család és gyermekjóléti szolgáltatóval

A jelzőrendszeri tag további feladatai a jelzés megtételét követően a következők:

- Visszajelzés fogadása a család- és gyermekjóléti szolgálat felől, melyet az első interjú után 15 napon belül tesz meg a szolgáltató.
- Esetkonferencián, esetmegbeszélésen történő részvétel (a szolgálat által megjelölt időpontban).
- Amennyiben az esettel kapcsolatosan újabb információ merül fel, továbbítja azt a család- és gyermekjóléti szolgálat vagy a család- és gyermekjóléti központ felé.
- A család- és gyermekjóléti szolgálattal a cselekvési tervben, illetve a család- és gyermekjóléti központtal a gondozási-nevelési tervben vállalt feladatait ellátja, folyamatosan egyeztet a család- és gyermekjóléti szolgáltató által megjelölt személlyel.

Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi feladatai:

- Felderíteni a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekedni a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására.
- A családdal való kapcsolattartás.
- A tanulói jogok, kötelességek megismertetése, véleménynyilvánítási fórumok, formák szervezése.
- Napközis ellátás biztosítása a rászorulóknak részére.

- A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.
- A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása.
- A szociális hátrányok enyhítése.
- A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő feladatok.
- Jelzési és együttműködési kötelezettség.
- Tehetséges tanulók fejlesztése.
- Általános prevenciós tevékenység:
  - Tájékoztató a gyermek jogairól, a gyermek jóléte érdekében működő szervezetekről.
  - Egészséges életmódra nevelés, rendszeres tájékoztató, felvilágosító programok.
  - Folyamatos konzultációs lehetőség diákok számára.
  - Felkészülés a veszélyeztetettség korai tüneteinek felismerésére.
  - Diákok felkészítése társaik veszélyeztetettségének felismerésére.
  - Egészségügyi szűrővizsgálatok.
  - A tanulók szabadidejének szervezése.
  - Indulási hátrányok csökkentése.
- Eljárást kezdeményezünk, ha a szülő nem teljesíti iskoláztatási, nevelési, ellátási kötelezettségét gyermekével szemben.
- Az ifjúságvédelmi felelős minden évben felkeresi az osztályokat és tájékoztatja a diákokat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.

Az alábbi **operatív feladatokat** az osztálytanítók és az osztályfőnökök látják el:

Diagnosztizálás:

- a tanulók helyzetének, személyiségfejlődésének, tanulmányi eredményeinek rendszeres nyomon követése,
- az életkörülményeik folyamatos figyelése,
- az igazolt és igazolatlan hiányzások folyamatos nyomon követése,
- a személyiségfejlődést zavaró, hátráltató okok felderítése, feltárása és regisztrálása,
- a hátrányos helyzet, vagy a veszélyeztetettség megállapítása,
- a veszélyeztető okok feltárására családlátogatások kezdeményezése.

Kapcsolattartás, információnyújtás

- a jelző funkció érvényesítése,
- kapcsolatfelvétel nevelőkkel, iskolavezetéssel, a szükséges külső szakemberekkel (védőnő, orvos, a család- és gyermekjóléti központ, a család- és gyermekjóléti szolgálat, továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel),
- a tanulók és a szülők tájékoztatása külső segítőkről (személyekről, intézményekről),
- együttműködés a hatósággal.

Segítségnyújtás

- a segítő tevékenység (pedagógiai, pszichológiai, szociális stb.) megszervezése,
- személyes, egyéni tanácsadás,
- javaslattétel a tanulók szociális helyzetének javítására (segély, természetbeni támogatás).

A feladatok **koordinálása** a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai:

- a halmozottan hátrányos, illetve hátrányos helyzetű tanulók felmérése, nyilvántartása,
- segélyezéssel kapcsolatos ügyintézkések,
- kapcsolattartás a család- és gyermekjóléti központ, a család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyámügyi hatóságokkal,
- a halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű tanulók figyelemmel kísérése az osztályfőnökök együttműködésével, szükség esetén intézkedés,
- a veszélyeztető tényezők feltárása,
- irányítja az iskola drogpreevenció tevékenységét, iskolai drogkoordinátorként szervezi a családsegítő és védőnő együttműködését,
- hetente fogadóórát tart.

1.11.6. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Segíteni kell azon tanulók beilleszkedését, ismeretelsajátítását, egyéni fejlődését, akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetűek:

- családi mikrokörnyezetből adódóan hátrányos helyzetűek,
- családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek,
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- csonka családban felnövő gyermekek,
- munkanélküli szülők gyermekei.

Átmenetileg hátrányos helyzetűek:

- beköltözött, vagy bejáró (új tanulók),

- tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják.

- A bejáró tanulók felügyelete, utazáshoz kísérése.
- Egészségügyi szűrések, fogorvos, pszichológus.
- Felzárkóztató illetve tehetséggondozó programok szervezése.
- Drogmegelőzési és egészségvédelmi programok.
- Mentálhigiénés programok.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon.
- Motiválás arra, hogy a gyermek napközis ellátásban részesüljön.
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal.
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

1.12. AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE

A nemzeti köznevelési törvény és a 20/2012.(VIII.31) EMMI rendelet rendelkezik a tanulóközösségeket és a diákönkormányzatot érintő kérdésekben.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt,
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,

- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben,
- az iskolai étkeztetés keretében biztosított ételek minőségéről, az iskola házirendjében szabályozott módon.

Az intézményben üzemelő élelmiszer-árúsító üzlet nyitvatartási rendjének megállapodásban történő meghatározásához a nevelési-oktatási intézmény vezetője beszerzi a diákönkormányzat egyetértését.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

Az iskolánkban működő Diákönkormányzat működési rendjét iskolánk Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

1.13. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ ISKOLA PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az iskola eredményes nevelő-oktató munkájának feltétele a tanulói érdeklődés, a szülői érdekek figyelembevétele és a szülői házzal való aktív együttműködés, információcsere.

Ezen együttműködés:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,
- megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység,
- feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség,
- eredménye a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Kiemelt figyelmet fordítunk a kompetencia alapú oktatás során megváltozott pedagógus szerepre, mely nagymértékben befolyásolja a tanár-diák kapcsolatot. Az oktatás során a hagyományos tanári szerepek helyett a tanár a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon segítő szerepben van jelen.

A kapcsolattartás a projekt és témahét során új tartalmakkal bővül:

Szükségessé válik a tantestület közös munkája, folyamatos kapcsolattartása, közös gondolkodása tervező, szervező együttműködése.

A szaktanár feladata: téma és igény szerinti tanácsadás

- irodalomjegyzék biztosítása,
- igény szerinti segítség a prezentációk, dokumentációk elkészítéséhez.

A tanár-diák kapcsolatban előtérbe kerül a közös tervezés, szabályalkotás, gondolkodás.

Minden szülői fórumon (SZM és osztály szülői értekezletek stb.) tájékoztatjuk a szülőket a kompetencia alapú oktatás előnyeiről, a kulcskompetenciák fejlesztésének fontosságáról, és a nyilvánosságra hozott mérési eredmények helyes értelmezéséről.

A szülőket és a tanulókat az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az igazgató, a tagiskola-igazgató az iskolai diákönkormányzat vezetőségi ülésén és a diákközgyűlésen évente legalább egy alkalommal, illetve a Szülői Munkaközösség ülésén vagy a szülői fórumon tájékoztatja.

Az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a tanulókat.

A tanulót és szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan szóban és írásban a Kréta elektronikus naplón keresztül tájékoztatják. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat a házirendben meghatározott módon juttathatják el az iskola igazgatójához vagy a szaktanárokhoz.

A szülők a nevelőmunkát az alábbi közreműködési formákkal segíthetik:

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítás,
- együttműködő magatartás,
- a nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldása,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzése,
- érdeklődő-segítő hozzáállás.

Pedagógusaink a következő támogatási formákat alkalmazzák:

- nyílt napok szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- változatos témájú „Te órád”-ok indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedést,

- szülői értekezletek, fogadóórák,
- pályaválasztási tanácsadás

1.13.1. A SZÜLŐI HÁZZAL VALÓ KÖZVETLEN KAPCSOLATTARTÁS FORMÁI, TARTALMA

A kapcsolatépítés alapvető célja:

- a folyamatos kommunikáció, közös nevelési célok kitűzése a pedagógusok és a szülők által.

A kapcsolattartás formái:

- Szülői értekezletet évente két alkalommal tartunk, illetve igény szerint többször is. Az aktuális feladatokon túl az osztályfőnök elemzi a közösség tevékenységét.
- A fogadóórákon az osztályfőnök, illetve osztálytanítók, szaktanárok egyénileg tájékoztatják a szülőket a tanulók tanulmányi eredményeiről, magatartási kérdéseiről.
- Az iskolai nevelőmunka egyik szerve a szülői munkaközösség, amely intézmény szintű feladatok koordinálását, szervezését irányítja.
- Év elején a Kréta elektronikus naplón keresztül értesítjük a szülőket a nevelők, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az iskolapszichológus fogadóóráiról. Ezeken és egyéb találkozási alkalmakkor, spontán beszélgetések során tudunk kölcsönös tájékoztatást adni a tanulóról. Sürgős esetben telefonon, illetve levél/ email útján értekezünk.
- Nyílt tanítási napokon a szülők betekintést nyernek az iskolai nevelő-oktató munka mindennapjaiba, személyesen megismerik a tanítási órák lefolyását, közvetlenül tájékozódnak gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről.
- Írásban, a Kréta elektronikus naplón keresztül tájékoztatjuk a szülőket a tanulók tanulmányaival, magatartásával összefüggő eseményekről, iskolai vagy osztályszintű programokról.
- Biztosítjuk a szülők számára a betekintést az iskolában folyó szabadidős, kulturális rendezvényeinkbe, évnyitó, farsang, anyák napja, ballagás, évzáró stb.
- Szükség esetén esetmegbeszéléseket tartunk.

1.13.2. A TANULÓKKAL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI:

- Az oktatási folyamatok során – tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon - kialakuló munkakapcsolat.

- A tanórán kívüli tevékenységek, rendezvények során való együtt munkálkodás.
- Intézményen kívüli közös tevékenységek.
- DÖK rendezvényeinek, programjainak támogatása.
- Osztályfőnöki tevékenységek.

1.13.3. A TANÁRI EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

Oktatás területén:

- Szakmai munkaközösségek.
- Jó gyakorlatok kidolgozása és átvétele.

Fontos a **műhelymunka** eredményességéhez:

- a hiányok feltárása,
- az egyes gyerekek, gyerekcsoportok nevelésében érintettek együtt gondolkodása,
- a fejlődési irány kijelölése, prioritások eldöntése,
- az előrehaladás szükséges és lehetséges útjainak tisztázása,
- problémakövetési technikák kidolgozása,
- mérési feladatok összehasonlító elemzése,
- az egymástól való tanulás képességének kialakítása,
- rendszeres szakmai megújulás.

Belső szakmai kapcsolatok:

Az SZMSZ-ben megfogalmazottak alapján állandó és eseti munkacsoportokat működtetünk.

Állandó munkacsoportok:

- Szakmai munkaközösségek:
  1. Humán
  2. reál,
  3. testnevelés,
  4. alsós 1-2.,
  5. alsós 3-4.,

6. osztályfőnöki 5-8.,
7. idegen nyelvi és művészetek
8. mérés – értékelési munkacsoport,
9. Tagiskola osztályfőnöki 1-8. osztály.

Eseti munkacsoportok:

Konkrét szakmai feladatok (pl.: pályázatok, rendezvények stb.) megvalósítására szerveződnek. Felsorolásukat az éves munkaterv tartalmazza.

Külső szakmai kapcsolatok:

Celldömölki Berzsenyi Dániel Gimnázium és a Vas Vármegyei Szakképzési Centrum Eötvös Loránd Szakképző Iskola

Feladat: a diákok sikeres pályaválasztásának elősegítése.

Formái:

- Pedagógusok közötti szükség szerinti konzultáció
- Tájékoztatók, nyílt napok, nyílt órák
- Eseti rendezvények

Térség iskolái, óvodái

Sokoldalú kapcsolatrendszer működik a térség iskoláival, óvodáival.

Formái:

- Szakmai munkaközösségek rendezvényei
- Tanulmányi versenyek
- Sportrendezvények
- Kulturális események

Zalaegerszegi Pedagógiai Oktatási Központ

Cél: fejlett intézményi struktúra, nevelés, oktatás, módszertan, képzett pedagógusok.

Formái:

- Szakmai továbbképzések
- Előadások, rendezvények

- Együttműködés a pályázatok megvalósításában

Magyar Geofizikusok Egyesülete

Cél: szakmai együttműködés a tankerület általános iskoláival és a Magyar Geofizikusok Egyesületével.

Formája:

- Eötvös túra

1.13.4. PARTNERI KAPCSOLATOK

Partner	Tartalma	Formái
Sárvári Tankerületi Központtal	<ul style="list-style-type: none"> - ellenőrzi az intézmény működését - törvényességi felügyeletet tart - a működéshez szükséges pénzt adja, ezért korlátokat állít annak felhasználásához 	<ul style="list-style-type: none"> - fontos döntések előtt véleményeztetés, egyeztetés, engedélyeztetés
Az óvodákkal	<ul style="list-style-type: none"> - közös feladat az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése 	<ul style="list-style-type: none"> - tájékoztató szülői értekezlet - nagycsoportos óvodások látogatása az iskolában - nyílt napok
Az egészségügyi ellátás helyi szerveivel	<ul style="list-style-type: none"> - iskolaorvosi, védőnői ellátás 	iskolaorvosi, iskolafogászati, védőnői vizsgálatok, oltások, előadások
Járási Hivatal, Polgármesteri Hivatalok	<ul style="list-style-type: none"> - gyámügy: a rászoruló gyerekek felderítése, szociális segítése 	<ul style="list-style-type: none"> - szükség szerint javaslatot adunk segélyezéshez (osztályfőnök, GYIV felelős)

Partner	Tartalma	Formái
Család- és gyermekjóléti központ, Család- és gyermekjóléti Szolgálat	- hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek és családjaik életvezetésének segítése	- együttműködés szervezése: az osztályfőnökök és a GYIV felelős jelzik a szolgálatnak a veszélybe került gyermekeket és családokat, együttműködnek a tennivalók meghatározásában, végrehajtásában, ellenőrzésében
Vas Vármegyei Gyermekek-és Ifjúságvédő Intézettel	- nevelőszülői felügyelet - az állami gondozott tanítványaink szüleinek, az érintett gyermekek döntéseinek segítése	- osztályfőnökök – nevelőszülők – nevelőszülői felügyelő
Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat	- szakmai véleményt ad beiskolázáshoz, fogyatékos gyerekek fejlesztő neveléséhez	- tanítók, osztályfőnökök, szülők vehetik igénybe
Zalaegerszegi Pedagógiai Oktatási Központ	- a pedagógus továbbképzések szervezője, a pedagógiai program szakértői véleményezője	- az iskolavezetés, tanítók, szaktanárok igényelhetik a szolgáltatást
Ádám Jenő Alapfokú Művészeti Iskola	- eseti	
Soltis Lajos Színház	- eseti	
Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár	- eseti	

1.14. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK VIZSGASZABÁLYZATA

A VIZSGASZABÁLYZAT CÉLJA:

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet (64-78.§) alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

1.14.1. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK:

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- és pótló vizsgákra vonatkozik.

Minden vizsga írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

A vizsgák követelményrendszere azonos a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi követelményekkel.

A vizsgaszabályzat személyi hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára, továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény vezetője különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.14.2. OSZTÁLYOZÓVIZSGA:

Az intézmény osztályozóvizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két héten belül szervez.

Osztályozóvizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha

- az igazgató felmentette a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól *(Az igazgató a tanulót a szülő kérelmére felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Az igazgató a tanulót kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.)*
- a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani, *(Ha a tanulónak - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen eléri a kétszázötven tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a törvényben meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamisméltéssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak*

száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.)

- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt vizsgázik.

SNI-s tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló a szakértői vélemény alapján kapott. (pl. a felkészüléshez több időt kap, vagy a vizsgázási módok egymással kiválthatók.)

Az osztályozóvizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet.

1.14.3. KÜLÖNBÖZETI VIZSGA:

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

1.14.4. JAVÍTÓVIZSGA:

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, különbözeti vizsgáról elkésik, távol marad, vagy engedély nélkül távozik.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. közötti időpontban szervezhető.

A vizsgáztató szaktanár a javítóvizsgára kötelezett tanulónak köteles kijelölni a vizsgára történő felkészülést segítő tananyagot.

A tanulót a vizsga eredményéről a vizsga napján tájékoztatni kell.

1.14.5. PÓTLÓ VIZSGA:

Abban az esetben, ha a vizsgázó azért nem tudja teljesíteni az osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, vagy javítóvizsga követelményeit, mert a vizsgáról neki fel nem róható okból (önhibáján kívül) elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, a tanuló (vizsgázó) pótló vizsgát tehet.

Megkezdett, be nem fejezett vizsga esetén a vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig adott válaszait értékelni kell.

A pótló vizsga időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki. Az igazgató dönthet úgy, hogy a pótló vizsga napja az adott vizsganap, ha ennek feltételei megteremthetők.

1.14.6. FÜGGETLEN VIZSGABIZOTTSÁG ELŐTT ZAJLÓ VIZSGA:

A tanuló alapvető joga, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

20/2012 EMMI 73§

(2) * A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló szülője/gondviselője a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben gyermekét bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt az iskolát, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről –

figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

1.14.7. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK LEGFONTOSABB ALAP-ELVEI:

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Tagjai:

- egy elnök,
- legalább egy kérdező tanár,
- legalább egy ellenőrző tanár.

Az elnök feladatai:

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el.

Kérdező tanár(ok) feladatai:

- csak megfelelő pedagógusi végzettséggel lehet,
- feladatok összeállítása, kérdések feltevése, válaszok értékelése.

Ellenőrző tanár feladatai:

- lehetőség szerint szakos tanár,
- felel a vizsga szabályszerűségéért.

1.14.8. ÍRÁSBELI VIZSGÁK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI:

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet,
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot,
- a feladatlap megoldásának ideje maximum 45 perc,
- a vizsgán használható segédeszközöket a vizsgát szervező intézmény biztosítja,
- egy vizsganapon legfeljebb három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10-30 perc pihenőidőt kell biztosítani,
- ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést aláírásával ellátva felveszeti a feladatlapra. A szabálytalanságot jegyzőkönyvezés és kivizsgálás céljából írásban jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga feladatainak javítása:

- a szaktanár piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot,
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlpra és értesíti az igazgatót.

1.14.9. A SZÓBELI VIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI:

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le,
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 10 perccel kötelező megjelennie,
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani,
- a vizsgák közötti pihenőidő legalább 15 perc
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja,
- a felelet maximum 15 percig tarthat,
- ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság dönt a szóbeli eredményéről,
- szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

1.14.10. GYAKORLATI VIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI:

- A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelést a szaktanár írja alá.
- A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.
- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően

a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, festmény, elektronikus dokumentum – kell elkészíteni.

1.14.11. AZ EGYES TANTÁRGYAK VIZSGÁINAK RÉSZEI:

Az egyes tantárgyakból a vizsgázó érdemjegyébe, osztályzatába az alábbi részek számítanak bele:

Tantárgy megnevezése	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
Állampolgári ismeretek	igen	igen	
Biológia	igen	igen	
Digitális kultúra	igen		igen
Dráma és színház		igen	
Ének-zene		igen	
Etika / Hit- és erkölcstan		igen	
Fizika	igen	igen	
Földrajz	igen	igen	
Hon- és népismeret	igen	igen	
Élő idegen nyelv	igen	igen	
Kémia	igen	igen	
Környezetismeret / Természettudomány	igen	igen	
Magyar nyelv és irodalom	igen	igen	
Matematika	igen		
Technika és tervezés	igen		igen
Testnevelés			igen
Történelem	igen	igen	
Vizuális kultúra			igen

A vizsgák szervezése és lebonyolítása során a Tagiskolában az igazgató jogait a tagiskola-igazgató gyakorolja.

1.15. A FELVÉTEL, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

A Nkt 50.§ alapján a tanuló - beleértve az egyéni munkarenddel rendelkezőt is - az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanulót a tanulói jogviszonyán alapuló jogai és kötelezettségei az előbbi időponttól kezdve illetik meg.

Az iskolánk köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, aki életvitelszerűen az általános iskola körzetében lakik (kötelező felvételt biztosító iskola).

Az általános iskolában felvételi vizsga az Nkt. 50.§ (3) b) alapján nincs.

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az iskolánkba felvett tanulót - beleértve az egyéni munkarenddel rendelkezőt is - az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló és a vendégtanulói jogviszony létesítésére engedélyt kapott tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, akkor a tanuló további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata, és a tanuló adatait az átadó iskola a hivatal egyidejű értesítése mellett tizenöt napon belül törli nyilvántartásából. Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja.

Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt, valamint a megyeszékhely szerinti járási hivatalt.

A FELVÉTELI ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

Az iskolai beiratkozás idejéről, az erről való döntés és a jogorvoslat benyújtásának határidejéről az Oktatási Hivatal közleményt vagy hirdetményt köteles közzétenni a helyben szokásos módon, a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal, amelyet megküld a tankerületi központ részére. Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő április 1-je és április 30-a között - a hivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban - köteles beírni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára. Amennyiben a választott iskola igazgatója a gyermek felvételét elutasító döntést hoz, a szülő a gyermekét a döntés véglegessé válását követő öt napon belül köteles beírni a kötelező felvételt biztosító iskola első évfolyamára. Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat.

Ha iskolánk a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni. A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon - legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt - nyilvánosságra kell hozni.

A hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye beiskolázási körzetünkben van. A hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a

további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azokon a településeken található, melyek beiskolázási körzetünkhöz tartoznak.

Ha iskolánk - a megadott sorrend szerint - az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendünkben határoztuk meg. A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

2. A CELLDÖMÖLKI VÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE

A helyi tantervek iránti alapvető követelmény, hogy megfeleljenek annak a kerettantervnek, amely elkészítésük alapjául szolgál, továbbá az iskola arculatára jellemzően töltsük meg tanítási-tanulási tartalommal és tevékenységekkel. A helyi tanterv tantárgyait és óraszámait az alábbi táblázat tartalmazza.

2.1. TANTÁRGYAK ÓRASZÁMAI AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON

Tantárgy		Évfolyam	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	nyelv	8,0	4,0	3,0	3,0	3,0
	irodalom		4,0	3,0	3,0	3,0
Matematika			5,0	5,0	5,0	4,0
Etika / Hit- és erkölcsstan			1,0	1,0	1,0	1,0
Környezetismeret					1,0	1,0
Élő idegen nyelv						3,0
Ének-zene			2,0	2,0	2,0	2,0
Vizuális kultúra			2,0	2,0	2,0	1,0
Technika és tervezés			1,0	1,0	1,0	1,0
Digitális kultúra					1,0	1,0
Testnevelés			5,0	5,0	5,0	5,0
Összes óraszám			24,0	24,0	24,0	25,0
Tantárgy		Évfolyam	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	nyelv	2,5	2,0	1,5	2,0	2,0
	irodalom		2	2,0	2,0	2,0
Matematika			4,0	4,0	3,5	4,0
Történelem			2,0	2,0	2,0	2,0
Állampolgári ismeretek						1,0
Hon- és népismeret				1,0		
Etika / Hit- és erkölcsstan			1,0	1,0	1,0	1,0
Természettudomány			2,5	3,0		
Kémia					1,5	1,5
Fizika					1,5	1,5
Biológia					1,5	1,5
Földrajz					1,5	1,5
Élő idegen nyelv			3,0	3,0	3,0	3,0
Ének-zene			2,0	1,0	1,0	1,0
Vizuális kultúra			1,0	1,0	1,0	1,0
Dráma és színház					1,0	
Technika és tervezés			1,0	1,0	1,0	
Digitális kultúra			1,0	1,0	1,0	1,0
Testnevelés			5,0	5,0	5,0	5,0
Közösségi nevelés			1,0	1,0	1,0	1,0
Összes óraszám			28,0	28,0	30,0	30,0

2.2. A SZABADON TERVEZHETŐ ÓRASZÁMOK FELHASZNÁLÁSA ISKOLÁNKBAN

A szabadon tervezhető órakeret terhére kerettantervvel rendelkező tantárgyak tanítása szervezhető. Ez az órakeret lehetővé teszi az alapóraszámában biztosított tantárgyak óraszámának az iskola helyi tantervében meghatározandó emelését is.

A hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, a 6. évfolyamon, a dráma és színház tantárgyat heti 1 órában a 7. évfolyamon tanítjuk. A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti.

Nevelőtestületünk határozata szerint a fennmaradó szabadon felhasználható órakeretet néhány tantárgy alapóraszámának emelésére használjuk fel a megszerzett tudás elmélyítésének céljából.

Tantárgyak óraszámai iskolánkban alsó tagozaton												
Évfolyam	1			2			3			4		
Tantárgy	Tantárgyak óraszámjai	Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető	Tantárgyak óraszámjai	Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető	Tantárgyak óraszámjai	Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető	Tantárgyak óraszámjai	Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető
Magyar nyelv és irodalom	8,0	7,0	1,0	8,0	7,0	1,0	6,0	5,0	1,0	6,0	5,0	1,0
Matematika	5,0	4,0	1,0	5,0	4,0	1,0	5,0	4,0	1,0	4,0	4,0	
Etika / Hit- és erkölcsstan	1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0	
Környezetismeret							1,0	1,0		1,0	1,0	
Élő idegen nyelv										3,0	2,0	1,0
Ének-zene	2,0	2,0		2,0	2,0		2,0	2,0		2,0	2,0	
Vizuális kultúra	2,0	2,0		2,0	2,0		2,0	2,0		1,0	1,0	
Technika és tervezés	1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0	
Digitális kultúra							1,0	1,0		1,0	1,0	
Testnevelés	5,0	5,0		5,0	5,0		5,0	5,0		5,0	5,0	
Kerettanterv összes óraszámja	22,0			22,0			22,0			23,0		
Szabadon tervezhető órák száma	2,0			2,0			2,0			2,0		
Helyi tanterv összes óraszámja	24,0			24,0			24,			25,0		

Tantárgyak óraszámai iskolánkban felső tagozaton

Évfolyam	5			6			7			8		
Tantárgy	Tantárgyak óraszámjai	Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető	Tantárgyak óraszámjai	Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető	Tantárgyak óraszámjai	Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető	Tantárgyak óraszámjai	Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető
Magyar nyelv és irodalom	4,5	4,0	0,5	4,0	4,0		3,5	3,0	0,5	4,0	3,0	1,0
Matematika	4,0	4,0		4,0	4,0		3,5	3,0	0,5	4,0	3,0	1,0
Történelem	2,0	2,0		2,0	2,0		2,0	2,0		2,0	2,0	
Állampolgári ismeretek										1,0	1,0	
Hon- és népismeret				1,0		1,0						
Etika / Hit- és erkölcsstan	1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0	
Természettudomány	2,5	2,0	0,5	3,0	2,0	1,0						
Kémia							1,5	1,0		1,5	2,0	
Fizika							1,5	1,0		1,5	2,0	
Biológia							1,5	2,0		1,5	1,0	
Földrajz							1,5	2,0		1,5	1,0	
Élő idegen nyelv	3,0	3,0		3,0	3,0		3,0	3,0		3,0	3,0	
Ének-zene	2,0	2,0		1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0	
Vizuális kultúra	1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0	
Dráma és színház							1,0		1,0			
Technika és tervezés	1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0				
Digitális kultúra	1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0	
Testnevelés	5,0	5,0		5,0	5,0		5,0	5,0		5,0	5,0	
Közösségi nevelés	1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0		1,0	1,0	
Kerettanterv összes óraszámja	27,0			26,0			28,0			28,0		
Szabadon tervezhető órák száma	1,0			2,0			2,0			2,0		
Helyi tanterv összes óraszámja	28,0			28,0			30,0			30,0		

2.3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

2020-tól valamennyi nappali rendszerű nevelésben-oktatásban résztvevő tanuló ingyenes tankönyvellátásban részesül.

Iskolánkban az oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, atlasz) használunk a tananyag feldolgozásához, melyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

Nem választható olyan tankönyv, munkafüzet, atlasz, feladatgyűjtemény, tanulmányi segédlet, digitális tananyag, egyéb nyomtatott termék, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak ingyenesen.

A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség lehet (testnevelés, vizuális kultúra, technika és tervezés). Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

Az iskola tájékoztatja a szülőket azokról a tankönyvekről, (figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét) tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz, valamint az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, továbbá arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók

a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetjük be

- a taneszközök ára ne jelentsen túlságosan nagy megterhelést a családoknak
- munkaközösségen belüli megállapodás

A tankönyvellátás helyi rendjét az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

2.4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

A KULCSKOMPETENCIÁK

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái.

A hatékony, önálló tanulás minden műveltségi területen azt jelenti, hogy az egyén képes kitaratóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata.

2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi).

Az **anyanyelvi kommunikáció** magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata
- a szövegértés megsegítése digitális eszközökkel
- a digitális írásbeliség megalapozása
- az információ megszerzése, feldolgozása.

Az **idegen nyelvi kommunikáció** az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása.

3. A digitális kompetenciák.

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás.

4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák főként a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képességét foglalják magukba, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciaterületen és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai és gondolkodási kompe-

tenciák felölelik a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreatívításanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség.

5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is

meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást foglalja magába
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen • kompromisszumra való törekvés.

6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása. A mű-

vészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban. A magyar nyelv és irodalom tanulási területen az irodalom tantárgy, a művészetek tanulási területen az ének-zene, a vizuális kultúra, a dráma és színház tantárgy releváns e kompetenciaterületen.

7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciák mellett a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne az aktív intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. Környezettudatos (Ökoiskola) magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
3. Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása.
4. Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés.
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével.
6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
7. Értékkorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája
8. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

A nevelés-oktatás 12 évfolyama egységes folyamat, amely három képzési szakaszra oszlik. A Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak. Ezek a következők:

- az alapfokú nevelés-oktatás szakaszai:
  - 1-4. évfolyam,
  - 5-8. évfolyam,
- a középfokú nevelés-oktatás szakasza:
  - 9-12. évfolyam.

ALSÓ TAGOZAT

A Nat az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak.

1-2. ÉVFOLYAMOKON FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI:

Az első két évében a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését.

- Biztosítsa a korai iskolai kudarcok megelőzése érdekében a zökkenőmentes átmenetet, iskolakezdést. Vezesse be a gyermeket az iskola a tanulás világába.
- Alapozza meg a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait az életkori jellemzők figyelembevételével.
- Középpontjában a személyre szóló fejlesztésre való törekvés álljon.
- Az első évfolyam első félévében a DIFER képességvizsgálat elvégzése azoknál, akiknél az óvodai jelzések vagy a tanév kezdete óta szerzett tapasztalatok alapján az alapképességek fejlesztését kiemelten támogassa.
- Fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, mozgítsa elő érzelmviláguk gazdagodását.
- Alakítsa ki az alapvető magatartási, kommunikációs szokásokat.
- Fejlessze a gyermekek problémamegoldó képességét.
- Szoktassa az önkiszolgálásra, a taneszközök önálló használatára és rendben tartására.
- Humánus, szeretetteljes bánásmóddal teremtsen szorongásmentes légkört.
- Célirányosan, szervezeten fejlessze a mozgáskultúrát.
- Biztosítsa a kötetlen játékot és a szabadlevegőn szervezett mozgás lehetőségét.
- Alapozza meg az alapvető tanulási szokásokat, (önellenőrzés, hibajavítás, tanulási sorrend)
- A különböző haladási ütemű tanulók esetében tegye lehetővé a tananyag alternatív feldolgozását.
- Támogassa az egészséges testi – lelki fejlődést.
- Tartsa fent a gyermekekben meglévő természetes kíváncsiságot, a tanulási motivációt.
- Segítse elő az alapkészségek optimális kifejlődését.

3-4. ÉVFOLYAMOKON FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI:

A 3-4. évfolyamon erőteljesebbé válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A motiválás és a tanulásszervezés a Nat fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít.

- Alapozza meg a reális önértékelést.
- Fejlessze a tanulók önismeretét, segítse felfedezni a tanulók belső értékeit, kudarcélmény feldolgozására, a tanulságok levonására.
- Segítse a helyes tanulási szokások, kialakítását.
- Alapozza meg a tanuláshoz való pozitív viszonyt (attitűd).
- Adjon mintákat az ismeretszerzéshez, feladat- és problémamegoldáshoz.
- Támogassa az egyéni képességek kibontakozását, segítse a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.
- A gyermekek egyéni adottságainak széles körű feltárása, segítségnyújtás a nekik leginkább megfelelő tanulási utak, módszerek megtalálásában, önmaguk megismerésében, képességeik fejlesztésében, a társas kapcsolatok, szokásrendek kialakításában.
- Elfogadó, bizalomteljes légkör kialakítása.
- Enyhítse a hátrányokat, amelyek a gyermekek szociális-kulturális hátrányából fakadnak.
- A környezettudatos magatartásra mintával szolgáljon.
- A mozgáskultúrát folyamatosan, szervezeten fejlessze.
- Az anyanyelv igényesebb használatát szorgalmazza (kommunikációs képesség fejlesztése, lényegkiemelés)
- Az önálló ismeretszerzés képességének megalapozása kiemelten a könyvtárhasználat és szöveghasználat terén.
- Az oktatási folyamatban alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit, erősítve ezzel a tanulók szociális kompetenciáit.

FELSŐ TAGOZAT

A felső tagozat (5-8. évfolyam) funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása. A 7-8. évfolyam alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése,

azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése. A Nat a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak.

5-6. ÉVFOLYAMOKON FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI:

- Folytassa az alsóbb évfolyamokon elkezdett fejlesztő tevékenységeket.
- Alapozza meg a tantárgyspecifikus tanulási technikákat.
- Fejlessze tovább az önellenőrzés igényét a reális önértékelés képességét.
- Az elkészített munkák, munkadarabok minősége iránti elvárást belső igénnyé fejlesz-
sze.

7-8. ÉVFOLYAMOKON FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI:

- Törekedjen, az egyéni képességekhez igazodva, minél alaposabb tárgyi tudást adni.
- Adjon olyan lehetőségeket, ahol a tanulók az elméletben tanultakat a gyakorlatban is kipróbálhatják.
- Tantárgyspecifikus tanulási technikákat fejlessze tovább, tegye változatossá.
- A reális továbbtanulást, pályaválasztást segítse.
- A tanulókat tanítsa meg eligazodni, a megszerzett tudást felhasználni, kellőképpen re-
agálni az őket körülvevő világban, a különböző külső hatások között.
- Segítse, hogy a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá váljon, vagyis be-
látja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosítsa, hogy az emberek
különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy
része viszonylagos. Hangsúlyozza a normakövetés fontosságát.
- Alakítsa ki a szülőföld, a haza és a nemzet fogalmát, az ezekhez való kötődés igényét.
Tegye fogékonyra más népek kultúrája iránt, ismertesse, hogy Magyarországon mi-
lyen nemzetiségek és kisebbségek élnek.
- Segítse elsajátítani a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Teremtsen lehetősé-
geket olyan tevékenységekre, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.
- Mutassa meg a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahely-
zetek felismerésében, és ezek megoldásában a megfelelő segítségkérés módjait.
- Az ismereteket tegye gyakorlatiassá, ezáltal a tanulók legyenek képesek összehasonlí-
tani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felis-
merni néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság
kérdései között.

- A közösségi oldalakon megjelenő agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiát közvetítsen és odafigyeljen arra, hogy a tanuló a magánszférájába ne engedjen be nemkívánatos médiatartalmakat. Alakítsa ki a tanulók kritikai érzékét a média-tartalmak hitelességét illetően.
- Nyújtson lehetőséget, hogy a tanulók elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezzenek ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt tudjanak nyújtani, de legyenek tisztában vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lenniük.

2.5. A KÖZNEVELÉSI RENDSZER EGYES FELADATAIRA VONATKOZÓ KÜLÖN SZABÁLYOK

A nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében iskolánk választható foglalkozásokat szervez 16 (szülői igény esetén 18) óráig, ily módon teremtve meg a fokozatos átmenetet az egész napos iskolák széles körű elterjedéséhez.

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglaltaknak megfelelően iskolánk a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg.

A mindennapos testnevelés, megvalósítása a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint történik.

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérésére alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéstárogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.

AZ ETIKA / HIT- ÉS ERKÖLCSTAN TANTÁRGYAK OKTATÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az általános iskola 1-8. évfolyamán az etika, illetve a hit- és erkölcsstan tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik,

melyek közül a szülő választhat. A hit- és erkölcstan oktatás tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

TERMÉSZETTUDOMÁNYOS NEVELÉS

A természettudományos gondolkodás megalapozása az alapfokú képzés első szakaszában a magyar nyelv és irodalom tanulási területének tudásbővítést és olvasásfejlődést segítő olvasmányai (1-2. évfolyam) ágyazva kezdődik, és a Természettudomány és földrajz tanulási terület környezetismeret (3-4. évfolyam) és természettudomány (5-6. évfolyam) tantárgyainak keretében folytatódik.

A természettudomány oktatása a 7-8. évfolyamon a biológia, a kémia és a fizika, valamint hozzájuk kapcsolódva a földrajz tantárgyak keretében valósul meg. Ezeken az évfolyamokon a diszciplináris tartalmak egy integrált természettudomány tantárgy részeként is oktathatók.

A MINDENNAPOS MŰVÉSZETI NEVELÉS

Az alsó tagozatos nevelés-oktatás egyik kiemelt feladata a mindennapos művészeti nevelés, amely az iskola délutáni foglalkozási keretének felhasználásával (Művészeti Alprogram alkalmazásával) is megvalósulhat, így teremtve alkalmat a tanulók különféle egyéni, kisközösségi művészeti tevékenységeinek fejlesztésére.

Az 5-8. évfolyamokon folyamatosan biztosítani kell a művészeti nevelés tanórai és tanórán kívüli iskolai feltételeit, lehetőségeit.

AZ IDEGENNYELV-OKTATÁS

Amennyiben az 1-3. évfolyam idegen nyelv-oktatásában képzett pedagógus alkalmazása megoldható, az első idegen nyelv oktatását „Te órád” keretében ezen évfolyamokon is megkezdjük. A kötelező első idegen nyelv oktatása iskolánk 4. évfolyamán kezdődik. Választható idegen nyelvek: angol, német. A nyelvi igények felmérése a 3. évfolyamon a második félév elején történik az erre rendszeresített nyomtatványon. Az első idegen nyelv megválasztásakor biztosítjuk, hogy azt a felsőbb évfolyamokon is folyamatosan tanulhassák diákjaink. A NAT alapján a második idegen nyelv oktatása csak a 8. évfolyam után kezdődhet. Az idegen nyelvek oktatásában a Közös Európai Referenciakeret előírásai a mérvadók.

A Alapszintű nyelvhasználó

A1 Minimumszint

A2 Alapszint

B Önálló nyelvhasználó

B1 Küszöbszint

Szint	Leírás
A1	Képes egyszerű kapcsolatteremtésre, ha a másik személy hajlandó a mondanivalóját kissé lassabban vagy más kifejezésekkel is megismételni, illetve segíti a mondanivaló megformálását. Fel tud tenni és meg tud válaszolni olyan kérdéseket, amelyek a mindennapi szükségletek konkrét kifejezésére szolgálnak. Egyszerű kifejezésekkel és mondatokkal be tudja mutatni a lakóhelyét és az ismerőseit.
A2	Az egyszerű, rutinszerű helyzetekben egyszerű és közvetlen módon cserél információt mindennapi tevékenységekről vagy témákról. A nagyon rövid információcserére még akkor is képes, ha egyébként nem ért meg eleget ahhoz, hogy a társalgásban folyamatosan részt vegyen. Egyszerű eszközökkel és mondatokkal tud beszélni a családjáról és más személyekről, életkörülményeiről, tanulmányairól, jelenlegi vagy előző szakmai tevékenységeiről.
B1	Elboldogul a legtöbb olyan nyelvi helyzetben, amely utazás során adódik. Felkészülés nélkül részt tud venni az ismert, az érdeklődési körének megfelelő, vagy a mindennapi témákról (pl. család, szabadidő, tanulás, munka, utazás, aktuális események) folyó társalgásban. Egyszerű kifejezésekkel tud beszélni élményekről, eseményekről, álmairól, reményeiről és céljairól. Röviden is meg tudja magyarázni, indokolni véleményét és terveit.

Forrás:

[Nyelvvizsgák szintillesztése a Közös Európai Referenciakerethez](#) – Nyelvvizsgát Akkreditáló Testület, PH Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Központ, Budapest, 2005 (kézikönyv, PDF)

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK NEVELÉSÉNEK-OKTATÁSÁNAK ELVEI

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van,

- igény szerint sajátos, a fogyatékkal élővel összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni,
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök beépítése a nevelés, oktatás folyamatába,
- az iskolánk segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

2.6. A KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ, ILLETVE VÁLASZTHATÓ FOG- LALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ TANTÁRGYAK:

Az iskola minden évben - az első évfolyamosoknál beiratkozáskor, a többi évfolyamon április 20-ig írásban felméri, hogy a tanuló melyik egyház által szervezett hit- és erkölcsstanórán, vagy az etikaórán kíván-e részt venni.

Harmadik évfolyamon felmérjük, hogy a tanuló a negyedik évfolyamtól kezdődően melyik idegen nyelvet kívánja tanulni. A választás lehetőségét függővé tesszük a feladatellátási helyen rendelkezésre álló személyi feltételektől. Alapvetően két idegen nyelv közül lehet választani, ez az angol és a német.

VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK:

Intézményünk pedagógiai programjában nem kínálunk választható tantárgyakat.

PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS:

Intézményünkben a tantárgyakat oktató pedagógusokat a tantárgyfelosztás határozza meg, melyet az igazgató készít el a nevelőtestület véleményét kikérve. A diákok számára pedagógusválasztási lehetőséget nem tudunk kínálni.

A VÁLASZTÁS FELMÉRÉSE:

A következő tanév tanórai és tanórán kívüli foglalkozásaira a lehetőségeket és az érdeklődést figyelembe véve kínálunk választási lehetőséget. Az igényeket felmérjük évente írásbeli nyilatkozattal. Idegen nyelv választására harmadik évfolyamon van lehetőség, később módosítani csak igazgatói engedéllyel lehet, vállalva a különbözeti vizsga letételét.

Egyéb választható nem tanórai foglalkozásaink: napközi, „Te órád”-ok (nyelvi 1-8. évfolyamokon, énekkar, dráma, elsősegélynyújtás, informatika, kémia, kézilabda, kosárlabda, kötélugró, közlekedési ismeretek, labdarúgás, röplabda, matematika, rajz, természetjáró, történelem, hon- és népismeret, stb.).

2.7. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI ÉS ELVEI, VALAMINT A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

2.7.1. AZ ÉRTÉKELÉS

Az ellenőrzés és értékelés alapelvei:

- legyen folyamatos, rendszeres, egységes, egyszerű és áttekinthető,
- legyen kiszámítható, azonos feltételeket teremtő, a szabályoknak megfelelő, tényszerű, de legyen ugyanakkor személyre szóló, képesség szerinti, fejlesztő célzatú,
- szolgálja a tanuló önkontrolljának fejlesztését,
- jelezze a szülő számára gyermeke eredményességét és esetlegesen a kudarcát,
- értékelje a szorgalmat, tehetséget, alkotókészséget.

Funkciója:

- információszerzés az oktatási folyamat irányításához, optimalizálásához,
- összefüggés keresése a cél, a folyamat és a megvalósult állapot között,
- információszolgáltatás az értékeléshez és minősítéshez,
- konkretizálja az elért eredményeket,
- mutatja a siker fokát,
- mutatja a lemaradás mértékét,
- megerősíti a tanult ismereteket,
- informálja a tanulót, a szülőt és a pedagógust,

- viszonyít egy korábbi állapothoz,
- lehetővé teszi az oktatási folyamatban a visszacsatolást,
- fejleszti a tanuló önismeretét, személyiségét, önértékelését,
- fejleszti az adott közösség „mércéjét”.

Jellemzői:

- reális,
- hiteles,
- figyelembe veszi a tanuló személyiségét és aktuális „állapotát”,
- folyamatos,
- ne legyen büntető, megtorló jellegű.

Követelmények:

- egyértelműek és ismertek legyenek az elvárások,
- kiegyensúlyozott legyen a tanulási-tanítási folyamat,
- adott legyen (minden tanulóra érvényesen) a pedagógus segítő attitűdje,
- legyen kiszámítható, azonos feltételeket teremtő,
- biztosítsa a személyre szabott értékelés jogát is,
- preferálja a szorgalmat, a tehetséget és az alkotókészséget,
- jelezze a tanuló számára helyzetét éppúgy, mint szülei, környezete számára,
- teremtseán érdekeltséget a "jó döntésre" az alternatív programok és az egyéni munkarend kialakítása során,
- legyen kompatibilis a közoktatás egészével.

Az értékelés alappillérei (amihez viszonyítunk):

- a helyi tanterv, a kerettanterv NAT-kompatibilis követelményrendszere,
- a tanuló önmagához viszonyított fejlődése.

A számonkérésnek, a tanulói teljesítményértékelésének, minősítésének további követelményei:

- Számonkérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására kell irányulnia. Az esetleges hiányosságok a fejlesztés alapját képezik.
- Mindenkor a követelmény–képesség–teljesítmény hármasságban kell értékelni.
- Az értékelés során az érdemjegy, szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze.
- Értékeléskor a pozitív motiváció az irányadó elv.
- Az SNI-s tanulók teljesítményének értékelésekor irányadó a tanulók szakvéleményében leírt javaslat.
- A sajátos nevelési igényű tanulót – a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján – a gyakorlati képzés kivételével – az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Az értékelés és minősítés alóli felmentés nem mentesíti a tanulót az adott tantárgy tanulása alól. Az órákon részt vesz, aktívan közreműködik, tudásáról számot ad, azonban az nem kerül értékelésre és minősítésre. Ezen tanulók tanórai oktatása differenciáltan, a haladási tempójuknak és egyéni adottságaiknak megfelelően történik, az elért eredményeikről a tanulót és a szülőt is tájékoztatni szükséges. A sajátos nevelési igényű tanulók részére az iskola rehabilitációs foglalkozásokat szervez.

2.7.2. AZ ÉRTÉKELÉS ALKALMAZOTT TÍPUSAI

Az értékelés a teljes pedagógiai folyamatban jelen van, de időnként önálló didaktikai feladat, nevelési módszer.

Ha az értékelés

<u>funkciója</u>	<u>akkor</u>	<u>az értékelés típusa</u>
helyzetfeltárás	←————→	diagnosztikus értékelés
fejlesztés-formálás	←————→	formatív értékelés
eredmény megállapítás	←————→	szummatív értékelés

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró, diagnosztikus értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő, szummatív értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot.

A **fejlesztő, formatív értékelésnek** célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Iskolánkban a típusok egymást kiegészítő, tudatos és tervszerű alkalmazása alapfeladat.

2.7.3. EGYÉNI FEJLESZTÉSI TERV

A különleges bánásmódot igénylő diákjaink számára egyéni fejlesztési tervvel személyre szabott oktatási-nevelési program dolgozható ki, melyben diagnosztizáljuk a tanuló pillanatnyi állapotát, felmérjük egyéni képességeit és lehetőségeit, s ennek megfelelően állítjuk össze az elérni, s majdan értékelni kívánt célt, feladatot.

A tanulmányokban való haladást egyéni követelményrendszer összeállításával, a tanulás fokozott követésével és segítségével úgy is lehet biztosítani, hogy a tanuló sikerélményhez jusson, és a felmenő rendszer szerint eredményes évet zárjon.

A nevelési-oktatási intézmény az együttnevelést segítő pedagógus közreműködésével a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fejlesztéséhez, valamint a fejlesztő pedagógus közreműködésével a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, és évente legalább két alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról és a fejlesztés eredményéről a szülőt tájékoztatni kell.

A nevelési-oktatási intézmény a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló egészség-ügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozásait, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fejlesztését végző intézmény a gyermek, tanuló fejlesztő pedagógiai ellátását központilag kiadott egyéni fejlődési lapon vagy helyben szokásos módon dokumentálja.

SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS

A tanulók munkájának részletesebb és differenciáltabb értékelése érdekében azoknál a tanulóknál,

- akik első évfolyamosok,
- akik a második évfolyam első félévét végzik,
- akik esetében a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató előírja

szöveges értékelést és minősítést alkalmazunk. A szöveges értékelést szummatíván alkalmazzuk, bár fontos, hogy mindig legyen formatív is. A szöveges értékelés lehet magyarázó, kiegészítő és helyettesítő jellegű. Az egyéni fejlesztési tervvel rendelkező diákok számára a szöveges értékelés az egyéni tervek által előírtaknak megfelelően egyedi jellegű.

A szöveges értékelésben lehetőleg ki kell térni a diák szaktárgyi tudására, az abban történt fejlődésre és elmozdulásra, a szorgalmára, tanulási technikájának módosulására, és a személyes beállítódás megváltozásának folyamatára, valamint reflektálni szükséges az egyéni fejlődési tervben rögzített elvárások megvalósulására.

Amennyiben mód van rá, meg kell jelölni a további fejlődés irányát, a feladat megoldásának eszközeit és fázisait, valamint a következő értékelés szempontjait.

A pedagógiai programban meghatározott %-os értékelésen kívül első évfolyamon és a második évfolyam első félévében tanév közben az alábbi értékelési kategóriákat alkalmazzuk:

- kiválóan megfelelt

- jól megfelelt
- megfelelt
- gyengén megfelelt
- felzárkóztatásra szorul

2.7.3.1. Intézményünkben használt mondatbank:

Értékelés szövege	Évfolyam	Tantárgy
Beszéde és szókinccse korának megfelelő.	1	Magyar nyelv és irodalom
Szókinccse gazdag, választékosan beszél.	1	Magyar nyelv és irodalom
Szókinccse, beszéde fejlesztésre szorul.	1	Magyar nyelv és irodalom
A szóbeli közléseket gyorsan és pontosan megérti.		
Az egyszerű szóbeli közléseket megérti.		
A szóbeli közléseket csak többszöri ismétlés után érti meg pontosan.		
Az egyszerű utasítások megértése fejlesztésre szorul.		
Hibátlanul felismeri és megnevezi a tanult betűket.	1	Magyar nyelv és irodalom
Bizonytalan a tanult betűk felismerésében és megnevezésében.	1	Magyar nyelv és irodalom
Nem ismeri fel a tanult betűket, fejlesztésre szorul.	1	Magyar nyelv és irodalom
Önállóan összeolvassa a tanult betűket.	1	Magyar nyelv és irodalom
A tanult betűk összeolvasásában bizonytalan.	1	Magyar nyelv és irodalom
A betűket felismeri, de azok összeolvasása nehézséget jelent.	1	Magyar nyelv és irodalom
Hangos olvasása jó ütemű, pontos.		
Hangos olvasása megfelelő ütemű, kevés hibát ejt olvasás közben.		
Hangos olvasása lassabb ütemű, néhány hibát ejt olvasás közben.		
Az olvasott szavakat, mondatokat megérti.	1	Magyar nyelv és irodalom
Az olvasott szavak, mondatok megértése nehézséget jelent számára.	1	Magyar nyelv és irodalom
Az olvasott szavak, mondatok megértése nehézséget jelent számára, fejlesztésre szorul.	1	Magyar nyelv és irodalom
Rövidebb szövegek esetében már mondatokat olvas és megérti azokat.	1	Magyar nyelv és irodalom

Értékelés szövege	Évfolyam	Tantárgy
Képes elmélyülten magában olvasni, a szöveggel kapcsolatos feladatokat megoldani.	1	Magyar nyelv és irodalom
Képes elolvasni rövid szövegeket és megérti azokat.	1	Magyar nyelv és irodalom
Elolvassa a rövidebb szövegeket, de nem érti meg azokat.	1	Magyar nyelv és irodalom
A rövidebb szövegek önálló néma olvasására még nem képes, fejlesztésre szorul.	1	Magyar nyelv és irodalom
Füzete tiszta, rendezett.	1	Magyar nyelv és irodalom
Füzete rendezett.	1	Magyar nyelv és irodalom
Füzetvezetése egyenetlen.	1	Magyar nyelv és irodalom
Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos.	1	Magyar nyelv és irodalom
Betűalakítása, betűkapcsolása pontatlan.	1	Magyar nyelv és irodalom
A tanult betűket, betűkapcsolatokat még segítséggel alakítja.	1	Magyar nyelv és irodalom
Írástempója lendületes.		
Írástempója megfelelő.		
Írástempója lassú.	1	Magyar nyelv és irodalom
Számfogalma kialakult, biztos 0-10-ig.	1	Matematika
Számfogalma bizonytalan 0-10-ig.	1	Matematika
Számfogalma kialakulatlan 0-10-ig.	1	Matematika
Számfogalma kialakult, biztos 0-20-ig.	1	Matematika
Számfogalma bizonytalan 0-20-ig.	1	Matematika
Számfogalma kialakulatlan 0-20-ig.	1	Matematika
Biztonságosan felismeri és lejegyzí a számokat 0-10-ig.	1	Matematika
A számok felismerésében és lejegyzésében még téveszt 0-10-ig.	1	Matematika
Nem ismeri fel a tanult számokat 0-10-ig.	1	Matematika
Önállóan képes összeadni és kivonni a 10-es számkörben.	1	Matematika
Eszközzel tud összeadni és kivonni a 10-es számkörben.	1	Matematika
Még nem képes összeadás és kivonás elvégzésére, fejlesztésre szorul.	1	Matematika
Biztonságosan felismeri és lejegyzí a számokat 0-20-ig.	1	Matematika

Értékelés szövege	Évfolyam	Tantárgy
A számok felismerésében és lejegyzésében még téveszt 0-20-ig.	1	Matematika
Nem ismeri fel a tanult számokat 0-20-ig.	1	Matematika
Önállóan képes összeadni és kivonni a 20-as számkörben.	1	Matematika
Eszközzel tud összeadni és kivonni a 20-as számkörben.	1	Matematika
Még nem képes összeadás és kivonás elvégzésére, fejlesztésre szorul.	1	Matematika
Algoritmus szerint képes szöveges feladatok megoldására.	1	Matematika
Algoritmus szerint képes egyszerűbb szöveges feladatok megoldására.	1	Matematika
A szöveges feladatot segítséggel tudja megoldani.	1	Matematika
Még nem tudja megoldani a szöveges feladatokat.	1	Matematika
A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi.	1	Ének-zene
A zenét szereti, de a feladatokban való részvételhez bátorítást igényel.	1	Ének-zene
A tanult ritmusokat, azok jeleit ismeri és használja.	1	Ének-zene
A tanult ritmusokat, azok jeleit ismeri, kis segítséggel használja.	1	Ének-zene
A tanult dalokat el tudja énekelni önállóan és csoportban is.	1	Ének-zene
Szeret rajzolni, színezni, festeni.	1	Vizuális kultúra
Motiválható, de munka közben biztatást igényel.	1	Vizuális kultúra
Munkái szépek és igényesek.	1	Vizuális kultúra
Saját ötleteit bátran megvalósítja.	1	Vizuális kultúra
A tanult technikákat életkorának megfelelő szinten alkalmazza.	1	Vizuális kultúra
A tanult technikák alkalmazásában segítséget igényel.		
Szívesen végez technikai jellegű tevékenységet.	1	Technika és tervezés
Motiválható, de munka közben biztatást igényel.	1	Technika és tervezés
Munkái szépek és igényesek.	1	Technika és tervezés
Ügyesen bánik az eszközökkel.	1	Technika és tervezés
Megfelelően bánik az eszközökkel.	1	Technika és tervezés
A tanult technikákat életkorának megfelelő szinten alkalmazza.	1	Technika és tervezés

Értékelés szövege	Évfolyam	Tantárgy
A tanult technikák alkalmazásában segítséget igényel.		
A mozgásos feladatokat szívesen végzi, szeret mozogni.	1	Testnevelés
A mozgásos feladatokat egyre szívesebben végzi.	1	Testnevelés
A sportjátékok, versengések szabályait érti és betartja.	1	Testnevelés
A sportjátékok, versengések szabályait érti, de időnként nem tartja be.	1	Testnevelés
A sportjátékok, versengések szabályait nem mindig érti.	1	Testnevelés
Feladatvégzése: pontos.	1	Testnevelés
Feladatvégzése: jó.	1	Testnevelés
Feladatvégzése: megfelelő.	1	Testnevelés
Feladatvégzése: pontatlan.	1	Testnevelés
Különösen ügyes ..... terén.	1	Testnevelés
Részt vett.	1	Etika/Hit- és erkölcsan
Szókincse korának megfelelő.	2	Magyar nyelv és irodalom
Szókincse gazdag, választékosan beszél.	2	Magyar nyelv és irodalom
A tanév során szókincse fejlődött.	2	Magyar nyelv és irodalom
Szókincse, beszéde fejlesztésre szorul.	2	Magyar nyelv és irodalom
A szóbeli közléseket gyorsan és pontosan megérti.		
Az egyszerű szóbeli közléseket megérti.		
A szóbeli közléseket csak többszöri ismétlés után érti meg pontosan.		
Az egyszerű utasítások megértése fejlesztésre szorul.		
Olvasása folyamatos, hibátlan.	2	Magyar nyelv és irodalom
Olvasása jó ütemű, kisebb olvasástechnikai hibákat ejt.	2	Magyar nyelv és irodalom
Olvasása megfelelő ütemű, kisebb olvasástechnikai hibákat ejt.	2	Magyar nyelv és irodalom
Olvasása kicsit lassú, többször ejt olvasástechnikai hibát.	2	Magyar nyelv és irodalom
Olvasása nehézkes, fejlesztésre szorul.	2	Magyar nyelv és irodalom
Képes magában olvasni és az olvasottak tartalmáról beszámolni, szöveggel kapcsolatos feladatokat megoldani.	2	Magyar nyelv és irodalom

Értékelés szövege	Évfolyam	Tantárgy
Képes elolvasni rövidebb szövegeket, de nem mindig érti meg azokat.	2	Magyar nyelv és irodalom
Képes elolvasni rövidebb szövegeket, de megértésükben segítségre szorul.	2	Magyar nyelv és irodalom
Füzete tiszta, rendezett.	2	Magyar nyelv és irodalom
Füzete rendezett.	2	Magyar nyelv és irodalom
Füzetvezetése megfelelő.	2	Magyar nyelv és irodalom
Füzetvezetése egyenetlen.	2	Magyar nyelv és irodalom
A tanult nyelvtani szabályokat kiválóan, hibátlanul alkalmazza.	2	Magyar nyelv és irodalom
A tanult nyelvtani szabályokat megfelelően alkalmazza.	2	Magyar nyelv és irodalom
A tanult nyelvtani szabályok alkalmazásakor segítségre szorul.	2	Magyar nyelv és irodalom
Másolás után hibátlanul ír.		
Másolás után változó hibaszámmal ír.		
Másolás után több hibával ír.		
Másolás után sok hibával ír, fejlesztésre szorul.		
Tollbamondás után, emlékezetből hibátlanul ír.		
Tollbamondás után, emlékezetből változó hibaszámmal ír.		
Tollbamondás után, emlékezetből több hibával ír.		
Tollbamondás után, emlékezetből sok hibával ír, fejlesztésre szorul.		
Számfogalma 0-50-ig kialakult, biztos.	2	Matematika
Számfogalma 0-50-ig kialakult.	2	Matematika
Számfogalma 0-50-ig bizonytalan.	2	Matematika
Számfogalma 0-50-ig még nem alakult ki.	2	Matematika
Számfogalma 0-100-ig kialakult, biztos.	2	Matematika
Számfogalma 0-100-ig kialakult.	2	Matematika
Számfogalma 0-100-ig bizonytalan.	2	Matematika
Számfogalma 100-ig még nem alakult ki.	2	Matematika
Az alpműveletek végzésében biztos, hibátlanul számol.	2	Matematika

Értékelés szövege	Évfolyam	Tantárgy
Az alapműveletek végzésekor keveset téveszt.	2	Matematika
Az alapműveletek végzésében bizonytalan, gyakran téveszt.	2	Matematika
Az alapműveleteket eszköz segítségével végzi, fejlesztésre szorul.	2	Matematika
Algoritmus szerint képes szöveges feladatok megoldására.	2	Matematika
Algoritmus szerint képes egyszerűbb szöveges feladatok megoldására.	2	Matematika
Szöveges feladatot segítséggel tud megoldani.	2	Matematika
A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi.	2	Ének-zene
A zenét szereti, de a feladatokban való részvételhez bátorítást igényel.	2	Ének-zene
A tanult ritmusokat, azok jeleit ismeri és használja.	2	Ének-zene
A tanult ritmusokat, azok jeleit ismeri, kis segítséggel használja.	2	Ének-zene
A tanult dalokat el tudja énekelni önállóan és csoportban is.	2	Ének-zene
Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni.	2	Vizuális kultúra
Motiválható, de munka közben biztatást igényel.	2	Vizuális kultúra
Munkái szépek és igényesek.	2	Vizuális kultúra
Saját ötleteit bátran megvalósítja.	2	Vizuális kultúra
A tanult technikákat életkorának megfelelő szinten alkalmazza.	2	Vizuális kultúra
Szívesen végez technikai jellegű tevékenységet.	2	Technika és tervezés
Motiválható, de munka közben biztatást igényel.	2	Technika és tervezés
Munkái szépek és igényesek.	2	Technika és tervezés
Ügyesen bánik az eszközökkel.	2	Technika és tervezés
Megfelelően bánik az eszközökkel.	2	Technika és tervezés
A tanult technikákat életkorának megfelelő szinten alkalmazza.	2	Technika és tervezés
A mozgásos feladatokat szívesen végzi, szeret mozogni.	2	Testnevelés
A mozgásos feladatokat egyre szívesebben végzi.	2	Testnevelés
A sportjátékok, versengések szabályait érti és betartja.	2	Testnevelés
A sportjátékok, versengések szabályait érti, de időnként nem tartja be.	2	Testnevelés

Értékelés szövege	Évfolyam	Tantárgy
A sportjátékok, versengések szabályait nem mindig érti.	2	Testnevelés
Feladatvégzése pontos.	2	Testnevelés
Feladatvégzése jó.	2	Testnevelés
Feladatvégzése megfelelő.	2	Testnevelés
Feladatvégzése pontatlan.	2	Testnevelés
Különösen ügyes ..... terén.	2	Testnevelés
Részt vett.	2	Etika/Hit- és erkölcstan

2.7.4. ÉRTÉKELÉS ÉRDEMJEKGYEL, OSZTÁLYZATTAL

A tanulók előrehaladását a második évfolyam második félévétől a nyolcadik évfolyam elvégzéséig tanév közben érdemjegyekkel értékeljük. Második évfolyamon év végén és a harmadik évfolyamtól kezdődően félévkor és év végén valamennyi tantárgyból osztályzattal értékeljük a tanulók teljesítményét.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5); jó (4); közepes (3); elégséges (2); elégtelen (1)**. Amennyiben az szükséges és indokolt az osztályzattal párhuzamosan szöveges értékelés is adható. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a KRÉTA tanulmányi rendszerben történő rögzítéssel egy héten belül értesíteni kell.

Osztályzatot csak tényleges tudásért kaphatnak a tanulók, ezért:

- Rossz magaviseletet tilos érdemjeggyel büntetni!
- Elégtelen osztályzat akkor sem adható, ha a tanuló felszerelése hiányzik! Szaktanári figyelmeztetés is csak abban az esetben adható, ha emiatt a tanórai munkában a tanuló nem tud részt venni!

Sajátos a testnevelés ellenőrzése és értékelése, mivel készségtárgyról van szó, az értékelésnél a tanuló egyéni képességeit, hozzáállását, szorgalmát kell figyelembe venni, azaz az önmagához képest nyújtott teljesítményt. Itt az ellenőrzés, értékelés lehet folyamatos, amely a tanórai teljesítményt figyeli, illetve lehet időszakos egy-egy témakör lezárását követően.

Az értékelés

A helyi tantervekben előírt követelmények teljesítését az egyes szaktantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók

- szóbeli felelete,
- írásbeli munkája,
- gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük, értékeljük és minősítjük.

2.7.5. AZ ÉRTÉKELÉSRE AZ ALÁBBI MÓDSZEREKET ALKALMAZZUK:

1. Beszámoló

Egy-egy tantárgy esetében több témakörből történő szóbeli beszámoló. A feleletet pontos témakör kijelölés előzi meg. Félévi és év végi osztályzat megállapításakor is alkalmazhatja a pedagógus abban az esetben, ha a tanuló osztályzata nem dönthető el és/vagy a tanuló vállalja a javítás lehetőségét. A kifejtést, a problémamegoldást a tanár és a tanulók figyelemmel kísérik. A tanár szükség esetén segítséget nyújt. A tanuló biztosítja a megfelelő eszközöket. Az értékelés minden esetben osztályzattal és szövegesen történik. Egy tanuló szóbeli feleletének hossza 10-20 perc lehet.

Az értékelés szempontjai megegyeznek a szóbeli feleletével (lásd lejjebb).

2. Gyakorlati feladat

A megszerzett ismereteket egyes tantárgyak (énekezen, vizuális kultúra, dráma és színház, technika és tervezés, digitális kultúra, testnevelés) esetén a diákok gyakorlati tevékenységén keresztül is értékeljük, s az osztályozás során a tanulók hozzáállásában és teljesítményében érzékelhető változást is figyelembe vesszük.

Indokolt esetben (például jobb eredmény elérése érdekében) testnevelés tantárgyakból elméleti feladatok megoldása is lehetséges. Ha testnevelés tantárgyból a felszerelés teljes vagy részleges hiánya lehetetlenné teszi az órai részvételt, valamint a tanuló gyakorlati teljesítményének értékelését, és a diák a fentiek alapján elméleti feladatot sem tud megoldani, az adott órán a tanuló elégtelen érdemjegyet kaphat.

3. Tanulói kiselőadás

A tartalmi differenciálás legjellegzetesebb módja a tanulói kiselőadás, amelynek elkészítése során a tanuló olyan tudásra tesz szert, amely különbözik a többiek tudásától, és ideális esetben a tanuló érdeklődéséhez is kapcsolódik. Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését –a befektetett munka arányában – jutalmazni kell. A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, forrásfeldolgozás) az elkészítés határidejét különös gonddal,

a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani. Igazolt hiányzásaira hivatkozva a tanuló a szaktanártól kérheti a beadási határidő módosítását.

Értékelési szempontok:

- önálló munka,
- tartalom, szakmaiság,
- felhasznált források,
- logika, gondolatmenet,
- fogalmazásmód, stílus,
- felépítés,
- illusztráció,
- terjedelem.

4. Házi feladat helyett szorgalmi feladat

Alsó és felső tagozaton írásbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Szóbeli tanulnivaló adható.

Szorgalmi feladat viszont adható. Az ilyen feladatok a tanórán feldolgozott ismeretek elmélyítését, gyakorlását, illetve a dolgozatok előkészítését szolgálják. Elkészítésük nem kötelező, a szaktanár jutalmazhatja a szorgalmi feladatok elkészítőit, akár érdemjegyet is adhat nekik.

A házi feladatok korlátai nem azt jelentik, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon, délutáni komplex és napközis foglalkozásokon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. A pedagógusnak úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, foglalkozásait, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére a fenti korlátokat betartva. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon, foglalkozásokon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

Alsó tagozaton a szükséges gyakorlás, rögzítés és elmélyítés a Komplex Alapprogram keretében megvalósítandó délutáni komplex órákon és a napközis foglalkozásokon történik. Alsó tagozaton a napi felkészülés otthoni, napközis, tanulószobai ideje nem lehet több 1 óránál. Ez napi 4-5 tanórát figyelembe véve tantárgyanként 10-15 percet jelent.

Felső tagozaton is biztosítjuk, hogy a szükséges gyakorlás, rögzítés és elmélyítés a Komplex Alapprogram keretében a napközis foglalkozásokon történhessen meg. Felső tagozaton a napi

tanulás otthoni, napközis, tanulószobai ideje nem lehet több 1,5 óránál. Ez napi 5-6 tanórát figyelembe véve tantárgyanként 15-20 percet jelent.

A délutáni foglalkozásokon részt nem vevő tanulók esetén a gyakorlás, rögzítés és elmélyítés otthoni, iskolán kívüli feladat.

A tanulókat (a tantárgy iránt aktívan érdeklődők, versenyre készülők stb.) egyéni választásuk, kérésük alapján további szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

A kijelölt szorgalmi feladatokhoz a szaktanárok a szükséges információkat biztosítják.

5. Írásbeli röpdolgozat

A pedagógus szakóráin írásbeli felelet formájában is számon kérheti diákjait. Az írásbeli beszámoltatás témája jellemzően az aznapra kijelölt tananyag, de a számonkérés egyes részletei visszanyúlhatnak az aktuális témakör előző leckékben elsajátított ismeretanyagára is. Az írásbeli beszámoltatás történhet egyénileg, vagy az osztály egy részére, akár egészére kiterjedőleg.

Az írásbeli feleletet nem kell előre bejelenteni. Az írásbeli felelet formájú számonkérésre naponként és tanóránként maximum egyszer, viszont félévenként legalább egyszer sort kell keríteni. Az írásbeli felelet értéke a szóbeli feleletével azonos súlyú. Szükséges a pontos, konkrét kérdés vagy feladatmeghatározás, téma megjelölés. A tanuló biztosítja a felelethez szükséges eszközöket.

6. Írásbeli témazáró dolgozat

A témazáró dolgozatok az adott tantárgynál döntő jelentőségűek. A témazáró dolgozatot előzetesen, legalább egy héttel a megírás előtt be kell jelenteni, bejelentésnek a Kréta elektronikus naplóba történő bejegyzés számít. Egy nap egy tanulóval maximum kettőt lehet íratni, időtartama dolgozatonként maximum 1 tanítási óra lehet. A kérdéseknél a megfogalmazás egyértelmű, a tanulók számára ismert nyelvezetű kell, hogy legyen. Csak annyi feladat adható, melyek számára az adott idő elegendő. Csak olyan típusú mérésfajtát alkalmazhatunk, amelyek megoldásában a tanulók már gyakorlatot szereztek. A témazáró értékelése érdemjeggyel és esetleg szövegesen történik. Az értékelést a megírást követő egy héten belül el kell végezni.

A témazárók íratásának célja meggyőződés az alábbiak fokáról:

- egy-egy téma ismeretanyagának elsajátítása mennyire sikeres,
- átfogó összefüggések, törvényszerűségek felismerése,

- az ismeretek hétköznapi problémamegoldásban való használata.

A pedagógusoknak a kijavított dolgozatokat a tanév végéig meg kell őrizniük.

Az írásbeli röpd-, és témazáró dolgozatok értékelésének általános szempontjai

Az írásbeli ellenőrzések feladatait, kérdéseit a szaktanár állítja össze, de támaszkodhat helyi kidolgozású (munkaközösségi), értékelési és vizsgaközpontokban kidolgozott, területi és országos mérések során alkalmazott vagy szakirodalomban található feladatokra is. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását – ha a szaktárgyi útmutatókban nem kaptak értékelő kulcsot - a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-40 %	elégtelen (1)
41-60 %	elégséges (2)
61-80 %	közepes (3)
81-90 %	jó (4)
91-100 %	jeles (5)

Ha a pedagógus írásbeli dolgozat esetén a tanulókat nem tájékoztatja előre az esetlegesen eltérő értékelő kulcsra, akkor mindenképpen a fenti határok alapján kell értékelni az összes írásbeli számonkérést!

7. Órai munka

A pedagógus a tanuló tanórai munkáját érdemjeggyel értékelheti, ezzel ösztönözve őt és társait is az aktív munkára. A tanulók tanórai munkájának folyamatos megfigyelése során a pedagógus megfigyeli, milyen a tanuló aktivitása, figyelme, érdeklődése, rövid szóbeli válaszai, hozzászólásai, megértette-e az anyagot. A tanulók szóbeli kérdés-feleletei során a pedagógus megtudhatja, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot, mennyire képes a mondandóját önállóan, szakmai kifejezéseket használva elmondani. A tanórai tevékenysége során kiderülhet, képese az összefüggések felismerésére, az ismeretek alkalmazására.

8. Projektmunka

A projekttevékenység során folyamatos értékelés, visszajelzés történik mind a tanár, mind a diákok részéről egymásnak az állandóan jelen lévő kommunikációból adódóan. A tanár a kezdetektől jelen van, és tudásával segíti kialakítani a projekt kereteit, a tanulókhöz, tudásukhoz

igazítani a célkitűzéseket, ha szükséges le is szűkíti azt. Ebben a folyamatban a facilitátor (csoportos megbeszéléseket levezető) szerepben lévő tanár rávezető kérdésekkel segítheti a tanulókat abban, hogy gyakorolják az önálló döntéshozást. Ugyanakkor ezek a rávezető kérdések egyben értékeléssel egybekötött visszacsatolást is tartalmazhatnak azzal kapcsolatban, hogy a tanár hogyan látja a projekt haladásának folyamatát, hogy mit lenne érdemes megfontolni. Ez a fajta verbalizálás lényeges eleme a tudatos munkaszervezésnek. A folyamatos visszajelzésnek és kommunikációnak olykor nagyobb a jelentősége, mint magának a produktumnak. A visszacsatolás módszere segíti a projekt megfelelő irányú haladását. A részfolyamatok, részeredmények ellenőrzése (mind a diákok, mind a pedagógus által), különösen eleinte, jelentős támogatás abban, hogy a projekt kivitelezése minőségileg, ütemezését tekintve is sikeres legyen.

A csoportosan tevékenykedtető oktatási módszereknél a legproblematisabb a csoport együttes, illetve a benne dolgozók egyéni értékelése. A kérdés, hogy ki és miként tudja értékelni a csapatban dolgozók egyéni hozzájárulását a közös munkához. A projekt lezárásaként a folyamatban résztvevők együttesen értékelik a terméket és a kivitelezés folyamatát, módját előre meghatározott és gyakorta a munkafolyamat sajátosságaiból is menet közben adódó kritériumok alapján.

A csoport együttes eredménye a közös produktumban látszódik, az egyéni hozzájárulásokat pedig leginkább a csoport tagjai tudják értékelni. Azonban a projektpedagógiának, ha azt a projekt módszernek megfelelően végzik, épp ebben van az erőssége. A projekt tervezésénél el kell készíteni a részletes munkatervet, amelyben rögzítik, hogy a csoport tagjai közül ki melyik részfolyamatért felelős, és mikorra kell elvégeznie a rá bízott feladatot. Mindezek után a munkavégzés folyamán projektnaplót, illetve portfóliót vezetnek, ezért a külső szemlélő, értékelő, azaz a pedagógus számára is transzparens, hogy ki mit végzett, miért felelős. Csoportos tevékenység esetén ellenőrzik tehát a munkamegosztás megvalósulását, a munkában résztvevők felelősségét, a végzett munkájuk minőségét, az erőforrások felhasználását, a csoport és a pedagógus elégedettségét mindezekkel kapcsolatban.

Az értékeléskor alkalmazhatunk súlyozott értékelési táblázatot (rubrikákat), amelybe már a tervezéskor bevezetjük, hogy a vállalt feladatok az elvégzési szintjük minőségéhez képest milyen hozzájárulási értékűnek számítanak a projektben és a csoport számára. Ez megkönnyíti a tanulók feladatvállalását, hiszen előre tudják, mit vállalnak, az pedig mennyit fog majd nekik „hozni” az értékeléskor. Mivel a feladatvégzési szintek is közösen meghatározottak, így előre megadott kritériumokhoz tudják viszonyítani és módosítani a munkájukat, illetve pontosan tudják, hogy mi számít sikernek.

A projektmunka végeztével értékelni kell a tantervi célok, a munkafolyamat során fejleszteni kívánt kompetenciák erősödésének, kialakulásának a megvalósulását, illetve annak sikerességét. A differenciált képességű tanulókhöz egyedileg kell, hogy illeszkedjenek a fejlesztő, elismerő értékelések

A munkához, feladatvégzéshez való hozzáállás is bekerül az értékelési szempontok közé. Ennek megítélése több szempontot is felvet: egyrészt a diákok munkamoráljának szintjét, feladatvállalási kedvüket, illetve a tanár részéről azt, hogy a feladat kellően motiváló volt-e a diákok számára.

Az eredmény, a termékproduktum értékelésében már nem csak a kivitelezők vehetnek részt, hanem a külső értékelők is: szülők, barátok, más tanárok, ismerősök stb.

Ha a tanulóknak nem sikeres a feladatvégzésük, akkor át kell tekinteni, hogy a célok kijelölése egyértelmű volt-e, az előzetes tudásuk, kompetenciáik megfelelőek voltak-e a feladatok elvégzéséhez, vagy kellően motiváltak voltak-e a munkára: a befektetett energiát és a munkavégzésből származó eredmények arányát magukra vonatkozólag kielégítőnek érezték-e.

9. Szóbeli felelet

A tanulók kommunikációs kompetenciájának fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrizhetik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. A feleletet pontos, konkrét kérdés vagy feladatmeghatározás, téma kijelölés előzi meg. A kifejtést, a problémamegoldást a tanár és a tanulók figyelemmel kísérik. A tanár szükség esetén segítséget nyújt. A tanuló biztosítja a megfelelő eszközöket. Tantárgytól függően (pl. idegen nyelv) alkalmazható a társas, vagy csoportos felelet. Az értékelés minden esetben osztályzattal és szövegesen történik. Egy tanuló szóbeli feleletének időtartalma 5-10 perc lehet.

Az ének-zene, a vizuális kultúra, az informatika, testnevelés, technika és tervezési ismeretek tantárgyak esetében az ellenőrzés „gyakorlati” tevékenységhez kapcsolódik.

A szóbeli felelet értékelésének általános szempontjai

Jeles (5) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeket kifogástalanul teljesíti, önállóan képes a témakörhöz tartozó fogalmakat definiálni, a témakör legfontosabb összefüggéseit meghatározni és elemezni, az ismeretek alkalmazására példákat sorolni, és cizellált, igényes nyelvi megformálással, szabatosan adja elő ismereteit.

Jó (4) érdemjegyet kap az a tanuló, aki kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget a követelményeknek, segítség nélkül képes a témakörhöz tartozó fogalmakat definiálni, kisebb összefüggésekre tanári segítséggel világít rá, példákat említ és elemez, s azokat a gyakorlatban is alkalmazza, valamint ismereteit szabatosan, igényesen adja elő.

Közepes (3) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek pontatlanul és néhány hibával tesz eleget, aki többször szorul tanári segítségre, kiigazításra, javításra.

Elégséges (2) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek súlyos hiánysággal tesz eleget, noha a tovább haladáshoz szükséges minimális ismeretekkel rendelkezik.

Elégtelen (1) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek szaktanári segítséggel, útmutatással sem tud eleget tenni.

A tanulók érdemjegyeket kaphatnak szorgalmi munkáikra, rajzaikra, kiselőadásukra, beszámolóikba, házi dolgozataikra, projekt munkáikra, vagy csoportban végzett feladataikra. Ezek értéke megegyezik a szóbeli és írásbeli feleletekre adott jegyekkel. A szaktanárok az értékelésnél figyelembe vehetik és beszámíthatják a diákok tanulmányi versenyre történő felkészülését és elért eredményét is.

Az értékelés és az osztályozás folyamatjellegének biztosítása érdekében a heti 1-1,5 órás tantárgyak esetén félévenként minimum 3, a heti két, vagy több órával rendelkező tantárgyak esetén pedig minimum havi egy érdemjegy képezheti a félévi, illetve az év végi osztályzat alapját. A kellő gyakoriságú ellenőrzésért és értékelésért az osztálytanító, illetve a szaktanár a felelős. E szabály alkalmazása alól kivétel a legalább 10 tanítási napot folyamatosan hiányzó tanuló esete.

A jegy beírásának dátuma írásbeli dolgozatok esetében a kiosztás, szóbeli felelet esetén a napjára vonatkozik.

A minősítéshez, az érdemjegyhez mindig kapcsolódják a pedagógus rövid szóbeli értékelése, a továbblépés lehetőségének felvázolása is.

A pedagógusok az év közben történő értékelő eljárások során az érdemjegyek általános alkalmazásán túl egyedi jeleket (piros pont, fekete pont stb.) is alkalmazhatnak. Ezek jelentéstartalmáról és jegyre váltásának szabályairól tanév elején kötelesek tájékoztatni a tanulókat, a szülőket és nevelőtársaikat.

2.7.6. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI

Év végén bizonyítványt kapnak a tanulók, amely a gyerekek év folyamán mutatott, önmagához viszonyított fejlődését tükrözi. A bizonyítvány az elektronikus naplóban lévő értékelésekkel együtt nyújt a gyerekek teljesítményéről és fejlődéséről teljes képet. A tanulók előrehaladását félévkor az értesítőben, év végén a bizonyítványban valamennyi tárgyból osztályzattal értékeljük. Mentésülhetnek az osztályzattal való értékelés alól azok a tanulók, akik számára szakértői véleményük ezt javasolja, és az igazgató felmenti őket az értékelés alól.

A továbbhaladás feltétele a minden tantárgyból elért elégtelentől különböző osztályzat. A valamely tárgyból elégtelent szerzett tanulók augusztus hónapban *javítóvizsgát* tehetnek az adott tárgyból. Egy diák javítóvizsgáinak száma nem haladhatja meg a hármat.

A hiányzásuk miatt nem osztályozható tanulóknak a nevelőtestület határozata alapján osztályozóvizsgát kell tenniük. A szaktanár és a tantestület határozata alapján osztályozó vizsgára kötelezhető az a tanuló is, aki a tanév során a tantárgyak óráinak törvényben meghatározott százalékáról igazoltan vagy igazolatlanul távol maradt. A továbbhaladásuk feltételei megegyeznek a fentiekben ismertetettekkel.

A magántanulóknak a tanév végén, a szaktanárokkal történő egyeztetés után, az osztályozó értekezlet napjáig, valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát kell tenniük.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai az 1.9. pontban találhatóak.

2.8. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az adott tanítási évben a fenntartó határozza meg az intézményben indítható osztályok és csoportok számát. Egyes tantárgyak csoportbontásban történő tanítása előzetes egyeztetést követően, a fenntartó engedélyével történhet meg.

Ez iskolánkban a magyar nyelvtan, az irodalom (5-8), az idegen nyelv (4-8), a digitális kultúra (5-8), és a testnevelés (6-8) tantárgyakat érintheti a zárójelben jelzett évfolyamokon. Célnk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a képességek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

2.8.1. MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM CSOPORTOK KIALAKÍTÁSÁNAK ELVEI:

A csoportok száma az aktuális évfolyam tanulóinak létszámától függ. Az 5. évfolyamtól teljesítménycsoportokat alakítunk ki a 4. évfolyam év végi szintfelmérő, a 4. évfolyam érdemjegyek átlaga és az 5. évfolyam kezdetén megírt szintfelmérő összesített eredményei alapján. A csoportok a 8. évfolyam végéig átjárhatók. Az átjárás a következő osztályfokokon megírt szintfelmérők eredményétől függ. A csoportváltásról a magyart tanító pedagógus javaslata alapján a szülő véleményét kikérve az igazgató dönt.

2.8.2. IDEGEN NYELVI CSOPORTOK KIALAKÍTÁSÁNAK ALAPELVEI:

1-3. évfolyam: Az iskola lehetőséget biztosít angol vagy német nyelvi „Te órád”-on való részvételre.

4-8. évfolyam: Iskolánkban idegen nyelvként angolt és németet lehet tanulni, ez telephelyenként függ a személyi feltételektől. Az idegen nyelvi csoportba kerülést a szülő kérelmezheti a 3. évfolyam második félévében az erre az esetre rendszeresített nyomtatványon. Ezt megelőzően a szülőket részletesen tájékoztatjuk az iskola nyelvoktatási rendszeréről, feltételeiről. Vitás esetben az igazgató dönt a csoportba kerülésről. A csoportok száma az aktuális évfolyam tanulóinak létszámától függ.

Idegen nyelvi „Te órád”-ok:

1. A tanult első idegen nyelv elmélyítését „Te órád”-ok indításával segítjük heti 1-2 órában.

A „Te órád” csoportokba a nyelvtanulást megelőző tanév végén írásban kell jelentkezni az erre rendszeresített nyomtatványon. A jelentkezést minden tanévben meg kell ismételni. A jelentkezett tanuló a teljes tanévben köteles a „Te órád”-ra járni. A „Te órád”-ok kezdő és haladó szinten indulnak.

2.8.3. INFORMATIKACSOPORTOK KIALAKÍTÁSÁNAK ALAPELVEI:

A tárgyi feltételek felsorolásánál szerepel, hogy az oktatásban tanulónként 1 darab számítógépet kell biztosítani, internet-hozzáféréssel és perifériákkal, ezért a 20 fő feletti osztályokat lehetőleg két csoportra bontjuk. A bontásnál a létszám alapján névsor szerint felezzük az osztályokat és hozunk létre heterogén csoportokat.

2.8.4. TESTNEVELÉSCSOPORTOK KIALAKÍTÁSÁNAK ALAPELVEI:

Hatodik évfolyamtól 3 csoport kerül kialakításra évfolyamonként képességek szerint: 1 leány csoport, 1 fiú csoport és egy heterogén csoport.

2.8.5. REHABILITÁCIÓS CSOPORTOK KIALAKÍTÁSÁNAK ALAPELVEI:

Rehabilitációs foglalkozásokon a szakvéleménnyel rendelkező sajátos nevelési igényű tanulóink vesznek részt. Ezen csoportok beosztását a gyógypedagógusok végzik szakvélemény, évfolyam és egyéb szempontok figyelembevételével. Ezek a foglalkozások az érintett tanulók számára kötelezőek.

2.8.6. A TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK:

Az iskola a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei szerint egyéb foglalkozásokat szervez a nemzeti köznevelési törvény 27. §-a alapján.

Az intézményben az alábbi egyéb szervezett foglalkozási formák léteznek:

- napközis foglalkozások,
- Kap „Te órád” (énekkar, szakkörök),
- KAP alprogrami órák (felzárkóztatás, tehetséggondozás)
- tanulmányi, szakmai és sporttevékenységek, versenyek,
- könyvtár,
- kulturális rendezvények.

A fenti foglalkozások helyét és időtartamát az igazgatóhelyettes, tagiskola-igazgató rögzíti a tantárgyfelosztáson és az órarendben terembeosztással együtt.

2.8.7. AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK:

Az egyéb foglalkozásokra való tanulói jelentkezés – a felzárkóztató, a tehetséggondozó foglalkozások, valamint az egyéni foglalkozások kivételével – önkéntes. A tanórán kívüli foglalkozásokra történő jelentkezés a Kréta rendszeren történik és egy tanévre szól.

Az egyéb foglalkozások megszervezésénél a tanulói, a szülői, valamint a nevelői igényeket a lehetőségek szerint figyelembe vesszük, az egyéb foglalkozások vezetőit az iskola igazgatója bízza meg, akik munkájukat munkaköri leírásuk alapján végzik.

A tehetséges tanulók fejlődésének elősegítése érdekében tanulmányi, sport és kulturális versenyeket, vetélkedőket szervezünk. A versenyek megszervezéséért, a résztvevő tanulók felkészítéséért a szakmai munkaközösségek, illetve a szaktanárok a felelősek.

Az iskola – az ezt igénylő tanulók számára – étkezési lehetőséget biztosít a celldömölki Népjóléti Szolgálat konyháiról. A tanulók napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) igényelhetnek.

A tanulók önképzésének, egyéni tanulásának segítésére az iskolában iskolai könyvtár működik. Az iskolai könyvtár működésének szabályait a szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.

Az iskolában a területileg illetékes bejegyzett egyházak hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel önkéntes, arról a tanulók szülei döntenek. Az iskola a foglalkozásokhoz tantermet biztosít az intézmény órarendjéhez igazodva. A tanulók hit- és vallásoktatását az egyház által kijelölt hitoktató végzi.

Iskolánkban a délutáni napközis foglalkozás – mint egyéb foglalkozás – választható. Előzetes felmérés és központi elosztás alapján, lehetőség szerint igyekszünk azonos, vagy egymáshoz közeli évfolyamokat egy csoportba sorolni. Minden napközis csoporthoz csoportvezető - pedagógust jelöl ki az intézmény vezetője.

A napközis foglalkozások

- segítik a délelőtti munkát és a másnapra való felkészülést,
- kötetlenebb jellegükből adódóan lehetőséget nyújtanak hatékony személyiség- és közösségformálásra,
- segítséget adnak a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásában.

A tanórák befejeztével az étkezés és a délutáni tanóra közötti időszámban a diákoknak lehetőségük van napközis szabad foglalkozásokon való részvételre. A napközis csoportokban délutánonként két tanórai foglalkozás kerül megtartásra a csengetési rend szerint. Törekedni kell arra, hogy erre az időszámba számukra más foglalkozás ne kerüljön! A napközis foglalkozások 16:00-kor fejeződnek be.

A 16:00 után indokolt igény szerinti ügyelet nem a napközis foglalkozások keretében zajlik. 16:00 és 18 óra között pedagógiai asszisztens ügyel a diákokra.

A „Te órád” vezetője felelős a „Te órád” működéséért. A „Te órád”-okat fel kell tüntetni a tantárgyfelosztásban és az órarendben. Dokumentálni kell a KRÉTA rendszerben. A „Te órád”-ok vezetőit az igazgató bízza meg.

Az iskola énekkara sajátos diákkörként működik, meghatározott időkeretben. Vezetője az igazgató által megbízott kórusvezető tanár. Az énekkar biztosítja az iskolai ünnepélyek és rendezvények zenei programját.

A tehetséggondozás és a felzárkóztatás KAP Alprogrami foglalkozások keretében történik:

- A tehetséggondozó foglalkozások célja a kiemelkedő képességű tanulók tehetségének kibontakoztatása, versenyekre való felkészítése.
- A felzárkóztató foglalkozások célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelmények elsajátításához való hozzájárulás.
- A felzárkóztató foglalkozások és a tehetséggondozások szervezése és megtartása a tantárgyfelosztás és az órarend alapján történik.

A tanulmányi, szakmai és sportversenyeken való részvétel a kiemelkedő teljesítmények függvényében lehetséges. A tanulók az intézményi, és az éves munkatervben elfogadott versenyeken vehetnek részt, szaktanári felkészítést igénybe véve.

Az iskolában a „Te órád”-ok keretében sportfoglalkozások is működnek, melyeken a sportversenyeken való eredményes szereplésre készítik fel tanulóinkat a testnevelők.

Az iskola könyvtára nyitvatartási idejében, valamint a könyvtári tanórákon áll a tanulók és a pedagógusok rendelkezésére. Használati rendjéről saját SZMSZ-ében intézkedik.

Az iskola tanulói, közösségei (osztályok, diákkörök) egyéb rendezvényeket is tarthatnak. Az ilyen jellegű rendezvényeket engedélyezési céllal be kell jelenteni az intézmény vezetőségének, és az engedélyezett összejöveteleken biztosítani kell a pedagógusi részvételt.

2.9. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ, JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ ELVEK

2.9.1. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE ÉS MINŐSÍTÉSE

A magatartást:

a szorgalmat:

• példás (5),	• példás (5),
• jó (4),	• jó (4),
• változó (3),	• változó (3),
• rossz (2),	• hanyag (2)

érdemjegyekkel, osztályzatokkal minősítjük.

A tanulók magatartását és szorgalmát az osztályfőnökök a tanév során értékelik.

A tanulók magatartását és szorgalmát a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi. Az értékelés a tanuló évközi értékeléseinek figyelembevételével, valamint az osztályközösség és az osztályban tanító nevelők, illetve a napközis nevelők véleményének kikérésével történik.

A félévi és az év végi osztályozó értekezleten az osztályfőnök (a kialakított minősítések alapján) javaslatot tesz az egyes tanulók magatartásának és szorgalmának osztályozására vonatkozóan. A javaslatot a nevelők megvitathatják, az osztályfőnököt indoklásra kérhetik. Vita esetén az érdemjegyről a fent említett kollégák nyílt szavazással döntenek. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök javaslata dönt.

A magatartás értékelésének követelményei

Az iskola házirendjében megfogalmazott magatartási szabályok megsértéséért fegyelmező intézkedésben kell részesíteni a tanulókat az alábbi fokozatokat betartva:

1.	Szaktanári	Osztályfőnöki
	- figyelmeztetés,	- figyelmeztetés,
	- intés,	- intés,
	- megrovás.	- megrovás.
2.	Igazgatói	
	- figyelmeztetés,	
	- intés,	
	- megrovás.	
3.	Fegyelmi büntetés, melyet a nevelőtestület hoz a törvényi előírásoknak megfelelően.	

Az iskolai fegyelmi intézkedések kiszabásánál az arányos büntetés, a fokozatosság elve és a nevelő célzat érvényesül. Súlyos vétség esetén az egyes fokozatok, akár több is kihagyható. A

fegyelmező intézkedést a Kréta elektronikus naplóban írásba kell foglalni, és azt a gondviselő tudomására kell hozni.

A magatartás minősítésénél figyelembe kell venni a tanuló:

- iskolai fegyelmét,
- közösségi tevékenységét,
- társaihoz és a nevelőihez való viszonyát,
- iskolai rendezvényeken való viselkedését.

A magatartás értékelésének szempontjai:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- önként vállalt feladatait teljesíti,
- tiszteletudó, udvarias és tiszteletudó
- az osztály és az iskolaközösség életében aktívan részt vesz,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán és tanórán kívül rendesen viselkedik, hangneme ellen nincs kifogás
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat a tőle elvárható módon teljesíti,
- az osztály és az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,

- feladatait nem minden esetben teljesíti,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlanul, durván viselkedik,
- az iskolai közösségi szabályokhoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- feladatait nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen, udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskola nevelő munkáját akadályozza,
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki intőnél magasabb fokozatú büntetése.

A szorgalom értékelésének követelményei

A szorgalom minősítésénél figyelembe kell venni a tanuló:

- tanulmányi eredményét,
- önállóságát a munkában, segítőkészségét,
- kötelességtudatát.

A szorgalom értékelésének szempontjai

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
- a tanórákon aktívan vesz részt, szívesen vállal többletfeladatokat,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylagos egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- tanórákon többnyire aktív,
- többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon, tanulmányi versenyeken való részvételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől,
- tanulmányi teljesítménye ingadozó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimálisan tesz eleget,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait gyakran nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői segítséget nem fogadja el.

A magatartás és szorgalom értékelésekor az egyes osztályzatok kialakításához a felsorolt szempontok közül több együttes megléte szükséges.

2.9.2. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK SZEMPONTJAI

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,

- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírvének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

Iskolánk jutalmazási formái

Az iskolában elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári, napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

	Dicséret típusa			
	Szaktanári	Napközis	Osztályfőnöki	Igazgatói
Kiemelkedő közösségi munkáért		x	x	x
Iskolai versenyen 1-3. helyezés	x			
Városi, városkörnyéki versenyen részt vett, illetve 1-3. helyezés	x			
Megyei, területi versenyen részt vett	x			
Megyei, területi versenyen 1-10. hely			x	
Országos, nemzetközi versenyen részt vett, illetve 1-10. helyezés				x
Iskolai és városi rendezvényeken, ünnepeken való fellépésért			x	

Levelező versenyeknél csak akkor jutalmazható a tanuló, ha a versenysorozat behívásos, személyes versenyzéssel zárul. Az ott elért eredménye határozza meg a jutalmazás fokát.

Különleges esetekben a jutalmazás mértékéről az igazgató dönt.

A versenyeredmények feldolgozásához a tanulók eredményeinek írásbeli benyújtása a kijelölt felelősnek a felkészítő szaktanár feladata az eredmény megszerzését követő 1 héten belül.

A benyújtáshoz szükséges adatok:

- a verseny pontos megnevezése
- a verseny időpontja (év, hó, nap)
- a verseny típusa (városi, város környéki, megyei, országos, nemzetközi, ...)

- a tanuló neve,
- a tanuló osztálya,
- versenyen elért eredménye
- a versenyre felkészítő tanár(ok) neve.

Amennyiben a tanuló iskolán kívüli közösség színeiben ér el kimagasló (megyei, országos) eredményt, erről a tájékoztatást az osztályfőnök (esetleg a szaktanár) ad. Ezekért szintén jutalomban részesül a tanuló.

A Kréta elektronikus naplóban rögzítésre kerülnek a jutalmazással kapcsolatos értékelő megjegyzések és határozatok.

A felkészítő pedagógus (ha nem az iskolában készült fel, akkor az osztályfőnök) gondoskodik az eredmények publikálásáról az iskolai honlapon és/vagy a helyi médiában.

Az első félévben kéthavonta, a második félévben havonta egy alkalommal az igazgató a tanulói közösség előtt szóbeli elismerésben részesíti a különböző versenyeken eredményt elért tanulókat.

Az **egész évben** példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért a jeles osztályzat mellé dicséretben részesülnek,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért járó dicsérő oklevelet az osztályfőnök adja át az osztályközösség előtt,
- a tanév végén jeles eredményt elért tanulók oklevelet kapnak, amelyet az osztályfőnök ad át az osztályközösség előtt,
- a tanév végén kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, amelyet az osztályfőnök ad át az osztályközösség előtt, e tanulók neve a tanévzáró ünnepélyen felolvasásra kerül,
- amennyiben a tanév végén a tanuló a tantárgyak legalább 80%-ából dicséretet is kap és magatartása példás, nevelőtestületi dicséretben részesíthető, amely a bizonyítványba is bejegyzésre kerül. A nevelőtestületi dicsérért járó oklevelet és jutalmkönyvet a tanévzáró ünnepélyen, az iskola közössége előtt kell átadni.
- A nyolc éven át kitűnő tanulmányi eredményt, és/vagy kiemelkedő versenyeredményeket elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

2.10. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

2.11. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az intézmény igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- a szülői szervezet;
- az intézmény fenntartója.

2. A tanulók a pedagógiai program módosítását a diákönkormányzat képviselői útján a diákönkormányzatnak javasolhatják.

3. A pedagógiai program módosítását az igazgató készíti el a nevelőtestület közreműködésével.

4. A pedagógiai program jóváhagyása előtt ki kell kérni az intézményi tanács véleményét.

5. A pedagógiai program módosításáról az igazgató tájékoztatja a szülői szervezetet, a diákönkormányzatot és a nevelőtestületet.

6. A pedagógiai programot a fenntartó hagyja jóvá. A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

2.12. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

IRATKEZELÉS A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYEKBEN

27. A nevelési-oktatási intézmények dokumentumainak nyilvánossága

82. § (1) Az óvoda, az iskola és a kollégium a pedagógiai programjának legalább egy példányát oly módon köteles elhelyezni, hogy azt a szülők és a tanulók szabadon megtekinthessék.

(2)Az óvoda, iskola, kollégium igazgatója vagy az általa kijelölt pedagógus köteles a szülők, tanulók részére tájékoztatást adni a pedagógiai programról.

(3)Az SZMSZ-t, a házirendet, a pedagógiai programot és magán fenntartású nevelési-oktatási intézmény esetén a fenntartó szervezet hatályos alapító vagy létesítő okiratát a nevelési-oktatási intézmény honlapján nyilvánosságra kell hozni.

(4) A házirend egy példányát az óvodába, iskolába, kollégiumba történő beiratkozáskor a szülőnek, a tanulónak át kell adni, továbbá annak érdemi változása esetén arról a szülőt, a tanulót tájékoztatni kell.

(5) A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatni kell őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

(6) Az (1)–(5) bekezdésben meghatározott kérdések SZMSZ-ben történő szabályozásánál az iskolaszéket, óvodaszéket, kollégiumi széket, vagy ha az nem működik, az iskolai, óvodai, kollégiumi szülői szervezetet, közösséget és az iskolai kollégiumi diákönkormányzatot véleményezési jog illeti meg.

1. Az intézmény pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az intézmény igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadóóráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
3. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyeken tekinthető meg:

- az intézmény honlapján;
- az intézmény irattárában;
- az intézmény könyvtárában;
- az intézmény igazgatójánál;
- az intézmény igazgatóhelyettesénél, a tanári szobában.
- a Köznevelési Információs Rendszer elektronikus felületén

- megtekintés: <https://dari.oktatas.hu/kirint.search> vagy <https://kirint.kir.hu/Intezmeny-Kereso/>

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A nevelőtestület nyilatkozata

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2024. év augusztus hó 29. napján tartott értekezletén megismerete.

Szalóci Nagy Flannella

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A Diákönkormányzat véleménynyilvánítása

Az intézmény diákönkormányzata Pedagógiai Program készítése során a tanulókat érintő részeket véleményezte, azokkal egyetért.

Celldömök, 2024. augusztus 29.

Hrabovics Edna *Fabos Zsuzsanna*

.....
DÖK munkáját segítő tanár

A Szülői Szervezet véleménynyilvánítása

Az iskolai Pedagógiai Program készítése során a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Celldömök, 2024. augusztus 29.

.....

.....
szülői szervezet képviselője

Fenntartói nyilatkozat

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2)/g bekezdése értelmében a fenntartó hagyja jóvá a köznevelési intézmény Pedagógiai Programját.

A Sárvári Tankerületi Központ döntésre jogosult képviselőjeként a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. 83.§ (2)/g bekezdése alapján a Celldömölki Városi Általános Iskola Pedagógiai Programját jóváhagyom.

Kelt: Sárvár, 2024. év szeptember hónap 02. nap

Rozmán László
tankerületi igazgató